

ועדת החקירה 25.12.73

ישיבה ל"ר - כבוד

הישיבה נפתחה בשעה 10.05עדותו של אלוף יצחק חופי

מה שפך המלא?

היו"ר אגרנט:

יצחק חופי.

חופי:

אתה מצהיר כאן צדק להגיד את האמת.

היו"ר אגרנט:

אני מצהיר.

חופי:

אתה יודע שהעדות שלך היא טורפת והדיון הוא טורי.

היו"ר אגרנט:

אתה אלוף פיקוד הצפון ממתי?

אני אלוף פיקוד הצפון מיוני 1972.

חופי:

אתה יכול למספר לנו כמה פרטים על קורות חיך

היו"ר אגרנט:

שנח הלסדה, מקום הלסדה, חינוך וכעיקר פרטים

על שרותך בצבא.

אני ילד ינואר 1927, נולדתי בחל-אביב. לפני

חופי:

הקמת הצבא הייתי בפלמ"ח בחטיפת יפוח, ומהקמת

הצבא עד היום כשרוח צבאי רצוף. כמלחמת השחרור הייתי מפקד פלוגה בגדוד

פראשון של הפלמ"ח. אחר כך הייתי בפיקוד הדרום קצין מיבצעים. הייתי מפקד

גדוד בחטיבת גבעתי, גדוד 51. הייתי חניך ומדריך בבית-הספר לפיקוד ולמטה

מ-1954/55. ב-1956 הייתי סגן מפקד חטיבת הצנחנים הסדירה. יצאתי לשנת

לימודים ב-1958 בחל-אביב, עשיית את לימודי הבגרות בחל-אביב. זה היה אחרי מיכצע קדש ב-1958. ב-1959 הייתי קצין אג"ם בפיקוד מרכז. אחרי זה הייתי מפקד בית הספר לקצינים שבשנים 1960 עד 1962. אחר כך בשנותיים הייתי מפקד חטיבת-הצנחנים הסדירה מ-1962 עד 1964. ב-1964 נסעתי לארצ"ב לבית-הספר לפקוד ולמטה של הצבא האמריקני בלווינגטפורט. כשחזרתי נחמתי לראש מחלקת מיכצעים באג"ם המטכ"ל, והייתי בתפקיד הזה עד לאחר מלחמת ששת הימים. הייתי שנה עוזר ראש אג"ם במטכ"ל ואחרי זה ראש מחלקת ההדרכה; אחר-כך ראש מה"ד, מחלקת ההדרכה מ-1969 עד 1972. עד שנחמתי אלוף פיקוד הצפון בסוף יוני 1972.

היו"ר אגרונט: אנחנו רוצים לחקור אותך בעיקר בענין המידע שהיה

לך ביחס לאפשרות של פתיחת מלחמת מצד הסורים בצפון, בחקופה שאתה היית בפיקוד הצבא בעיקר בחקופה האחרונה. מה היה בשטח זכו'. איזה מידע ניתן לך על-ידי המטכ"ל. זה בשלב הזה. אנחנו נקרא לך כפעם אחרת ביחס לדברים אחרים שנמסרו לנו על-ידי קצינים ואנחנו רוצים לחקור אותך עליהם. זה יהיה בפעם אחרת. הפעם אנחנו מבגלים את ערותך בנושא הזה.

חזפני: מה שאני רוצה לציין לפני התקופה הקונקרטיית שקדמת

למלחמת יום הכיפורים זה, שרוב הזמן ממלחמת ששת הימים ועד למלחמת יום הכיפורים מערך החרום של הסורים היה תפוס. בדרך כלל היציאה של הצבא הסורי ממערך חרום היה קורה בחזרה, בעיקר בגלל חזאי הקור והרטיבות באזור הזה. מצב הסורי בדרך-כלל ישב באופן רגיל במערך חרום וזה מקו הגבול אחנו ועד דמשק. זו הייתה תופעה קבע בגיזרה הזאת.

לסקוב: אתה הגדיר אחר כך למה אתה מחכוון במערך חרום,

אתה בפיקוד.

ישיבה ל"ד - כבוד

אלוף יצחק חופי:

אני יכול כבר לומר זאת, המשמעות של מערך החרום זה שלוש דיביזיות חיל רגלים בקר הגבול, כאשר בתוך הדיביזיות האלה, לפי המיבנה של הצבא הסורי, יש שתי חטיבות של חיל רגלים שיושבות בקו החזית. בכל אחת מהחטיבות של חיל הרגלים ישנו גדוד סנקים, ונוסף לזה כמה עשרות סנקים שקראנו להם סנקים של החזית. הסנקים מסוגים יחד נמוכים ששולבו בחק החזית הראשון מבחינת הסוגים במקרה זה אלה סנקים סי. 34 ואס. יו. 100. זה השם של הכלי. נוסף לחטיבות חיל הרגלים ומה שהיה להם בקו לכל דיביזיה יש חטיבת משורינית וחטיבה ממוכנת. וזה להוציא את הדיביזיה ה-9 שהיא הייתה הדיביזיה שישבה במרכז הקדמי, מאחר והייתה דיביזיה חדשה הייתה לה רק חטיבת משורינית ולא הייתה לה חטיבה ממוכנת, עד תחילת המלחמה.

ונוסף לזה בעומק יותר גדול, וזה בערך במרחק

של 30 ק"מ מקו החזית, היו שתי דיביזיות משוריניות, דיביזיה מספר 1 ודיביזיה מספר 3, כאשר בכל אחת מהן יש שתי חטיבות משוריניות וחטיבה ממוכנת, או שתי חטיבות סנקים וחטיבה ממוכנת.

לנדוי: זה מה שנקרא הקו אקאמאט השני?

חופי: זה הקו השני. הקו השני בדרך כלל היה תפוס על-

ידי דיביזיה משורינית.

בתוך כל המערך הזה הייתה משולבת ארטילריה החל

ממרגמות 120 מ"מ, שזו מרגמה של הגדולים שבקו וכלה בארטילריה ארוכת טווח

של 130 מ"מ או 122, ערוך בסדר תודל של הסוללות בחזית, אבל סוללות שיכלו

להנחית אש מעבר לקו הגבול. זה החנועע בין 70 ל-80 סוללות ארטילריה מכל

הסוגים.

אם לציין את התקופה שקדמה למלחמת יום הכיפורים,

ניקה את השנה הקודמת, שנת 1972, כאשר אני הגעתי לפיקוד מיוחד-יולי המערך היה הפוס זהיר בו בסך-הכל כ-850 טנקים ו-60 סוללות ארטילריה.

ירי: זה כולל את דיביזיה השריון?

חופי: זה כולל את דיביזיה השריון לא במלואה, זה היה

כנראה באותה תקופה שלא כולם ישבו בקו החזית.

לא, סליחה, זה לא כולל את דיביזיה השריון. היו 60 סוללות ארטילריה מספטמבר עד דצמבר 1972; היו כ-800 טנקים בקו החזית ו-75 סוללות ארטילריה.

המספרים בכל הדיביזיות של חיל הרגלים יש כ-200

טנקים, ואם יש שלוש דיביזיות זה מצדף קרוב ל-600 טנקים. אבל בחטיבות

העצמאיות, נוסף לדיביזיות המסוריינות היו בצבא הסורי גם שתי חטיבות טנקים

עצמאיות שהיו לא במקום קבוע, אבל נמצאו גם כן בקירבת החזית. כך שהמערך

הזה בלי הדיביזיות המסוריינות יכול היה להגיע למספר של 800 טנקים בקירבת

ובאמצע השטח לגבול.

עד אפריל 1973 היה מצב דומה. ההסבר לכך היה,

שזה היה אחד החורפים, נרמה לי היחודי, אם איני טועה, שהם בחורף נכנסו במערך

החרום. מדובר בחורף של 1972-1973, וזה כנראה משתי סיבות: סיבות אחת, היו

לנו תקיפות בחורף הזה; והסיבה השנייה, כנראה שאיפשרו להם לשבת בחורף הזה,

כשהחורף עצמו היה קל מאוד, היו מעט מאוד גשמים וזה היה חורף נוח מאוד מבחינת

מזג האוויר. אך הם למעשה כל הקיץ, וזו הייתה תופעה לא שיגרתית, היו מחוץ

למערך החרום. כל קיץ 1973, כלומר, עד לתקופה שנכנסו למערך של מלחמה. ואני

מסר אצייגן מהי איחודנו שהם התחילו לחזור למערך חרום. בקיץ 1973 המערך היה

מדולל, זאח אוסרת, הוא לא היה ריק לחלוטין, אבל בהשוואה למספרים שאמנתי

ישיבה ל"ד - בבוקר

אלוף יצחק חופי:

קודם היו כ-400 טנקים ו-34 סוללות ארטילריה...

זה בחזרה הראשונה?

לסקוב:

זה בחזרה הראשונה, גם היא היחה מדוללת, ומתוך

חופי:חטיבת חיל הרגלים ~~התאמת~~ היה גדוד אחד בחוף

באימונים; היה גדוד טנקים שהיו בחוף באימונים ומחצית הארטילריה היחה בחוף

בעיקר באימונים. כך שאין בסביבות 34 סוללות ארטילריה לאורך הקו.

מה שידענו בפרק הזמן הזה, זה לא ממקורות של

הפיקוד, זה שמתקיימים אימונים ושהצבא הסורי מקיים אימונים בעורף. התסבר

שניחן לזה לא היה מבוסס על ידיעה, הוא היה מבוסס, לפי מיטב ידיעתי, על הערכה,

שמאחר שכחורף זו החקופה שבדרך-כלל היו מאמצים ויוצאים לאימונים, בגלל החקירות

הם ישבו במערך החרום, והם יצאו בקיץ לאימונים.

אולי עוד מלת הקדמה, כאשר אני דיברתי על מספרי

הטנקים והארטילריה האינפורמציה של הפיקוד על הדברים האלה היא בעיקרה איתה

מצילומי אוויר, כאשר הפענוח של הצילומים נעשה בדרך-כלל גם במטה הכללי וגם

בפיקוד.

המקורות היחידים שהם מקורות ישירים של הפיקוד

זו מערכת החפיות שיש לנו, שהיו לנו ברמת הגולן ויכלו להבחין על הנוער

~~התאמת~~ מסויימות במינימום שהיו, אבל לא יכלו לאמת בגלל זה שהטנקים בדרך-

כלל היו במחפורות, ואי-אפשר היה לראות אותם בקו החזית, ורק חלק מהסוללות

של הארטילריה היו תחת החפיות שלנו.

אחרי כן רשמה א.ו.

לסקוב:

גם לא מהחרמון?

אלוף חופי:

גם לא מהחרמון, ואז חלק מהמערך. אני אומר את

החמונה המלאה כפי שציינתי אוחה של 800 טנקים ו-400

טנקים במספרים מדוייקים של סוללות ארטילריה ניתן היה להבחין רק מצילומי

אוויר. אם המערך מלא או ריק או דליל אפשר היה להבחין גם מהתצפיות שלנו.

אנו בתחילת ספטמבר הכחנו בתנועה לא רגילה מקו

החזית. כלומר, התצפיות הבחינו והיה דיווח על כך, וב-11 בספטמבר מתוך צילום

אוויר שנעשה לפני כן הפגרת שמערך החירום הולף ונחפס. במועד הזה גילוף בצילומיהאוויר כ- 540 טנקים וכ-70 סוללות ארטילריה.לסקוב:

זו תגורה קדמית?

אלוף חופי:

כן ועדיין לא מלאה במועד הזה. לנו לא היה הסבר

למועד הזה לעיתוי הזה של החזרה למערך החירום.

מפני שכך החזית לא התרחשו באותו זמן שום מאורעות מיוחדים שיכלו להצביע על

זה שיש סיבה לחזרה שלהם למערך החירום. היו אז שני ארועים ערביים שהערכה

היתה ואנו קיבלנו אותה, כלומר ההערכה היתה על אפשרות שזו הסיבה. אאד יצא אז

לועידה של המדינות הכלתי מזדהות באלג'יר וב-10 ספטמבר היה מפגש של אסאד

סאדאת וחוסייין בקהיר.אגרנט:

ב-10 לספטמבר?

אלוף חופי:

10 בספטמבר. וההערכה היתה שלא היה לשה הסבר שחר,

שעצם הנסיעה, עצם הנסיעה של אסאד כדי להבטיח שלא

שלא יקרה שום דבר בזמן היעדרו, הצבא הסורי חזר למערך החירום.

לנדוי:

זו הערפה שלכם או של המטכ"ל?

אלוף חופי:

זו הערכה של המטכ"ל, קיבלנו אותה.

אגרנט:

מה היחה ההערכה? שלא יקרה שומדבר?

אלוף חופי:

שבגלל הנסיעה כדי להבטיח שתוך העדרו לא יקרה שום דבר בסוריה, שאנו לא ננצל את התקופה שהוא איננו, אולי גם לצרכים פנימיים, הוא החזיר את הצבא לקו החזית. אני לא יכול לומר שהיחה לי הערכה שונה. לא היו לי שום נתונים להעריך אחרת וכל הדברים האלה שנאמרו היו למעשה השערות. כי לפי מיטב ידיעתי הם לא היו מבוססים על ידיעות.

אגרנט:

הערכה זו לא היחה מבוססת על ידיעות?

אלוף חופי:

עד כמה שאני יודע לא היחה מבוססת על ידיעות, אלא על הערכות בלבד במועד הזה, עד כמה שאני יודע. כזכור, ב-13 לספטמבר היחה הפלת המטוסים הסוריים, בעקבות זה היה המשך תגבור של המערך הסורי. היו כאלה שניסו לקשור את זה להפלת המטוסים, לתגבור שקשור בהפלת המטוסים, וברצון שלהם להגיב בקו החזית, דבר שהם עשו בעבר. ב-24 לספטמבר, לאחר צילום אויר נוסף, אוחרו במערך 670 טנקים ו-100 סוללות ארטילריות.

אגרנט:

כמה סוללות ארטילריות?

אלוף חופי:

101 סוללות ארטילריות.

נבנצאל:

ב-24 לספטמבר היו 101 סוללות?

אלוף חופי:

כן.

נבנצאל:

מספר ללא חקרים?

אלוף חופי:

מספר יותר גדול מאשר היו לפי בחקירות בחזרה. ב-2 לאוקטובר גם על על סמך צילום אויר, היו קצת פחות טנקים, 640 טנקים, והיו 108 סוללות ארטילריות. עד כמה שאני זוכר,

אלוף חופי:

התגבור הזה של סוללות הארטילריה, נבע מהצבה של ארטילריה מסכ"לית

אגרנט: מ מה זה נבע?

אלוף: מארטילריה של המטה הכללי הסורי נוסף למה שיש

רמת הדביזיות יש בידי המסכ"ל; אינני זוכר את

המספר המדוייק יש אגדים ארטילריים בדרך כלל של ארוכי שווח, וההפרש הזה בין מה שהיה בחורף שקשור לזה בזמן התקריות ובין התוספת הזו של 20 וכמה סוללות נבע מהצבה של ארטילריה מסכ"לית.

אגרנט: זה מה שקוראים ארוך קנה?

אלוף חופי: כן. יש להם שני סוגים: 130 מ"מ ו-122 מ"מ.

נבנצאל: המספרים הם מספיק חד-משמעיים?

אלוף חופי: לפי הסוגים?

נבנצאל: לא. שהמספר 101 108 נכון?

אלוף חופי: אני חושב שמדרך כלל כן. יכול להיות שמגלים גם

סוללות דמה, כלומר, סוללות שכוונתן להטעות,

בכל מקרה, המספר בין שמונים ל-108 היה בודאי תוספת של ארטילריה. ובהחלט יכולה

להיות פה טעות. אולי רק בהערת אגב, אנו בזמן המלחמה עשינו פשיטה על סוללת

ארטילריה והתברר שהסוללה כולה קנים דמה ויש אחד חי, כדי ליצור את הרושם

שהסוללה פעילה. כך שיכול להיות שבתוך המספר הזה היו סוללות שהן לא סוללות

אמיתיות. בל מקרה היה תגבור, ולפי סוגי הארטילריה, זה היה תגבור של המטה

הכללי.

ועדת החקירה - 25.12.73

ישיבה ל"ד - בוקר

- 14 -

א.ו.

ידין:

בשלב הזה של 24 לספטמבר עד 2 לאוקטובר -

מה היתה ההערכה שלכם האם הקו השני תפוס או לא

תפוס? כלומר, האם הרוב נמצא קדימה למערך התקפי יותר, או גם הקו השני תפוס?

אלוף חופי:

היה פה ויכוח על נושא של תפיסת הקו השני. בין

אמ"ן ובינינו, בין הפיקוד.

אגרנט:

זה בחקופה הזו בין 24 לספטמבר עד 2 לאוקטובר?

ידין:

כן.

אלוף חופי:

לפי שכח המפענחים של הפיקוד.

אגרנט:

היה אתה אומר ויכוח בין הפיקוד לאמ"ן ביחס

לתפיסת הקו השני?

אלוף חופי:

כן.

אגרנט:

מה אתם אמרתם?

אלוף חופי:

לפי הטענה של המפענחים שלנו הקו השני לא היה תפוס.

לפי דעת המפענחים של אמ"ן, לפי דעת ראש מחלקת מחקר,

הקו השני היה תפוס כמערך הגנה. היה לנו מהחלט וירוח, הנושא הזה היה חשוב לי.

כי הוא היה יכול לתח אינדיקציה על הכוונות שלהם, למרות שזה לא בהכרח.

אני חיכף אטביר את דברי. כלומר, סביר היה לניח שאם המערך השני נתפס כמערך

הגנה אפשר היה אולי להקיש מזה שההיערכות הכללית שלהם זה היערכות להגנה.

אגרנט:

המערך הכללי הוא מערך הגנה?

אלוף חופי:

כן. ומאידך, אם שתי דביזיות השריון, זה כוח המחץ,

הכוח ההתקפי העיקרי של צבא הסורי מרוכז באיזשהו מקום

אלוף חופי:

ולא תפס את מערך ההגנה, אפשר היה להקיש מזם שהכוונות שלהן הן כוונות החקפיות.

אגרטל: רגע, אם בשתי דביזיות השריון ששה הכוח החקפי העיקרי של הסורים, מה ההמשך?

אלוף חופי:

הם לא נמצאות במערך החירום אלא מרוכזות שתי הדביזיות באיזשהו מקום מאחור, אני אומר אפשר היה להקיש מזה שהכוונות של הסורים הן כוונות התקפיות. יחד עם זאת, לפי הערכה שלי בעבר, לפני המלחמה, גם אם במערך ההגנה המלא שהמשמעות שלו זה תפיסת הקו הראשון ותפיסת הקו השני על ידי דביזיות ושריון, הצבא הסורי יכול לצאת להחקפה מבלי לעשות תכנות נוספות בשטח. כשאחת הדרכים, דרכי הפעולה, שחשבו שהן אפשריות מבחינת הסורים שהן גם תואמות את הדוקטרינה הסובייטית שהם מחקים אותה, זה שמתקפה תיפתח על ידי דביזיות חיל הרגלים עם השריון שלהם, כשלב ראשון, ודביזיות השריון ינצלו את ההצלחה בעקבותם. לכן אני מסייג את מה שאמרתי על הויכוח הזה, שאני ראייתי בזה אמנם אינדוקציה, אבל יחד עם זה גם במערך הגנה מלא, ללא שום הכנות, להערכת הצבא הסורי יכול היה לצאת להחקפה מבלי שחייבה הכנות נוספות בשטח שאנו נבחיין בהן.

ידין:

את זה אני מכין. אבל החשיבות כמובן היתה אם אבל, מצד שני כל המערך נמצא בקו קדמי אז זה בודאי

יש לזה אופי התקפי.

אלוף חופי:

כן. אבל ברור מהצילומים ששתי הדביזיות האלה אינן נמצאות בין הקו השני לקו הראשון. כלומר, היה ברור שהן נמצאות מעבר לקו השני מזרחה. זה היה בטוח בצילומים. כלומר, הויכוח לגבי הקו השני נבע מזה שבצילום קיבלו חמיד את האזור הזה כצורה אלכסונית מאוד בצילום. ופשוט היה ויכוח בין המפענחים, היה קשה לזהות אם יש כלים או אין כלים.

אלוף חופי:

אבל ברור היה למעלה מכל ספק כי אי אפשר להסתיר
 450 סנקים של שתי הדכיות האלה כשהן אינן נמצאות מרוכזות בין הקו השני
 לקו הראשון.

יריין: עוד שאלה אחת בנקודה זאת: בעצם, אני שאלתי

אותך את השאלה הזו כדי לרר נקודה מסוימת

בעדות של קמ"ן פקוד הצפון שהיה אצלנו. והוא סיפר פחות או יותר מה שאתה
 אומר / אכיל / שאתה קיבלת את הפיענוח שלו או שלהם, יותר שכוון של אנשים שלכם,
 אלוף הפיקוד אמר לי כי הקו השני לא חפוס. כלומר, קיבל את זה, אבל הלך
 למסכ"ל לעורר את תביעה תזו ולפי דבריו, תא"ל שלו אמר שהקו פא השני כן חפוס,
 אתם יכולים להיות שקטים. זה כמובן הוא מספר משמועה, ממה שהוא שמע ממך.
 ואז הייתה לו משמעות אם
 מה שרציתי לשאול זה - כשהיה ויכוח/אם הקו השני לא
 חפוס, אחת בירר את זה בדרג מסכ"ל רק עם שלו או גם עם הרמטכ"ל? או עם
 סגן הרמטכ"ל?

אלוף חופי: לגבי עצם חפיסת הקו השני, עוררתי את השאלה הזו

גם בתוך דיון מסכ"ל, במסגרת אינפורמציה שנמסרה

על ידי אמ"ן, עוררתי את השאלה שלפי ידיעתי הקו השני לא חפוס, ואני רואה
 בזה איזשהו סימן מעיד, והתשובה של איני זוכר אם היה ראש אמ"ן בדיון,

לסקוב: מתי היה הדיון?

אלוף חופי: אינני זוכר את המועד. זה היה לפני המלחמה.

לסקוב: זה היה ב-2 באוקטובר?

אלוף חופי: יכול להיות.

יריין: מתקבל על הדעת שזה היה בסביבות 2 לאוקטובר.

אלוף חופי:

על עצם ההתרעה שפלול להיות משהו, התרעה קודם,
אלל לא בזה אנו דנים היום.

ידין:

לא הגענו, אבל כן דנים בזה.

אגרנט:

בהחלט דנים בזה.

ידין:

כשאתה אומר ישיבת מסכ"ל, מי זה ישיבת מסכ"ל?

אלוף חופי:

דיון מסכ"ל זה כולל כמובן את הרמטכ"ל,
את ראשי האגפים במסכ"ל, את אלופי הפיקודים,

מפקד חיל האויר, מפקד חיל הים, ועוד פונקציונרים.

ידין:

הבנתי.

אגרנט:

לא שמענו, ראש המחקר גם כן שם?

אלוף חופי:

לא. הוא בדרך כלל או כשיש אינפורמציה מיוחדת

במינה או כשראש אמ"ן איננו, ואז הוא מחליף אותו

בדיון במסכ"ל. נדמה לי שבאחד הדיונים האלה שליהם אני מתייחס ראש אמ"ן
לא היה בארץ והוא החליף אותו, אבל אינני זוכר בדיוק אם זה היה בסיון הספציפי

הזה או לא. בכל אופן החשבה שאני קיבלתם זה שלפי ההערכה שלהם המערך השני

אכן תפוס על ידי דביזיות השריון.

המשך העדות של יצחק חופי, אלוף פיקוד הצפון

תשובה:

היא איזה סיכום בדיון הזה, בזקודה הזאת?

חופי:

לא היה סיכום. אבל אינני זוכר אם הרמטכל התייחס לזה.

לא. בכל אופן לא. לפסוק הוא בודאי לא יכול היה -

דנין:

אם זה תפוס או לא.

לנדוי:

אני רוצה להכין. אם שתפ הדיכויזיות האלו מרוכזות באיזה

מקום מרוחק יותר, מאחורי הקו השני, האם גם זה יכול להעיד

יותר על כוונות התקפיות מאשר תפיסת הקו השני?

חופי:

זה מה שאני הסברתי. אני אמרתי, ששייך להתקפה אפשרית גם

במצב כזה.

לנדוי:

אבל יותר באופן אמצעי יחסי.

חופי:

בהחלט, כי עצם התפיסה בקו השני היא הרבה פחות נוחה, כיצאם

להתקפה. כי מפזרים את הכוח, מציבים את האנשים בתוך העמדות.

ולכן, אני ראיתי בזה, במקרה הזה, איזה שהוא ספמן מעיד על הכוונות שלהם. נראה

מהדברים שאני אמרתי במשך כל הזמן לקצין המודיעין שלי היה: להיות ער לזקודה הזאת

אם המערך הוא עומד נחמס או לא נחמס. אני ראיתי בזה סימן מעיד, לא בטוח כמובן,

בגלל כל אסיבות שפרטתי קודם.

אם רק לסיים לקראת המלחמה, ב-5 באוקטובר, היה מערך, היו

760 טנקים.

לסקוב:

גם כן טאצתי?

חופי:

כן. 60-70 טנקים במערך אמצעי.

דנין:

איפה?

חופי:

במערך אקדמי. בלי הדיכוי, ינות המסוריות ו-140 סוללות

ארטילריה.

אפשר לציין, אם ללכת אחורנית,

חש"ר:

כמה סלליות?

חופי:

.140

בראשון לחודש אנוני קיימנו חרגיל גסום של חטיבת שריזן

על-סד ראש-פינה.

סד:

במסלון?

חופי:

חטיבת מילואים, כמחנה פילון. בן.

לסקוב:

? 179

חופי:

מחטיבת 170. התרגיל תחיל ביום ראשון בלילה, וביום שני

לפניה בוקר - - -

חש"ר:

זאת הייתה חטיבת שריזן?

חופי:

חטיבת שריזן מילואים 179.

לגדני:

בראשון באוקטובר?

חופי:

בראשון באוקטובר. בשני באוקטובר, לפניה בוקר, קיבלתי

מקצין המודיעין שלי, שהוא לא נוכח בתרגיל, אנא קיבלתי

בסלפון התראת שקיימת אפשרות למיתקפת סורית. אנתנו פסיפנו לברר את זה במטה הכללי,

גם במיבצעים במטה הכללי, זשם לא ידעו שזשם דבר על הנושא הזה. א.א., בשעה חזר

שהוא התרשע לי על האפשרות הזאת פסיפנו לברר את זה, זבאג"ם מיבצעים לא ידעו שזשם

דבר על ההתראת הזאת. הוא עצמו פיסה למצוא את אנשי אמ"ן. התברר שזשם נמצאים בבית.

אינני זוכר דק באיזו שעה, אבל לאחר מכן, הייתה מערכה שזה שזשם דבר.

חש"ר:

מערכת של מי?

חופי:

מערכת שקיבלנו מאמטה הכללי.

חש"ר:

באותו יום?

- ח'פ"ט: ב"ן. המקור של הדיעה הזאת לא ידוע לי. על מה מתבסס התרועוע אינני יודע.
- י"ט: עד הימים?
- ח'פ"ט: עד הימים אינני יודע. אני עוד אצטרך לך משהו על נושא של קבלת דיעות.
- ג'ג'ג'ג': לא שאלת אותו, את הקמ"ן?
- ח'פ"ט: הוא אמר שתקבלת דיעה מאיזה שהוא מקור.
- ח'י"ד: אבל ממי הוא קיבל את הדיעה?
- ח'פ"ט: הוא קיבל את זה מהמודיעין של המטה הכללי. אני אומר שתמקור הוא של המודיעין. שמודיעין קיבל - את זה אני יודע. מאין אנחנו קיבלנו את זה?
- ל'ג'ג'ג': קיבלתם את זה מקמ"ן-סוריה, מהאמ"ן?
- ח'פ"ט: כן. מה המקור שלו ומאין הוא קיבל את זה - עד הימים אינני יודע.
- י"ד: בעקבות זה היה אחר כך בירור מסוימים?
- ח'פ"ט: בעקבות זה היה אחר כך בירור אבל ראש אמ"ן. אם כן התריעו או לא התריעו למה ידעו, למה לא ידעו. אני חושב, שאמ"ן שלנו יצא שם בסדר. כי הוא אכן קיבל את הדיעה, העביר אותה אלי. ושם היתה, אינני יודע בדיוק מה, אבל היתה איזו חקלה בהעברת האיספורמציה מאג"מ בתוך אמ"ן, לכתובתא מזה באמ"ן לא ידעו וישנו בשקט. ולא באג"מ מסבועים איש לא ידע מ"ה. בעקבות זה התקשרתי עם המטה הכללי.
- י"ד: ^{אתה} באג"מ פאטר/אומר המטה הכללי, אולי אתה יכול לפרט? מ. ה. המטה הכללי - זה גוף כללי.
- ח'פ"ט: אנחנו, בדרך-כלל, מקבלים את נושא הכוחות ושל שחרור

המסלולים וצפויים המסלולים אצלנו מקבלים מאג"ם מיבצעים במטח הכללי, אצל אג"ם
אצל אג"ם

ד"ר: החקירה עם אג"ם מיבצעים?

ת"פ: אני חושב, שהחקירה עם ראש אג"ם או אפילו דיברת עם הרמטכ"ל
לא באותה שעה. יותר מאוחר, בבוקר. וסיכמו.

ה"ר: זה היה ב-2 באוקטובר?

ת"פ: זה היה ב-2 באוקטובר.

ה"ר: סיכמו עם הרמטכ"ל?

ת"פ: כן.

אצלנו במסגרת הרגיל הגיוס גייסנו את כל החטיבה ושיחררנו את

כולם פרט לגדוד אחד.

ד"ר: זה היה חסיכות כברי?

ת"פ: אני פשוט חוזר לאמר. אתרגיל היה גיוס פל החטיבה, רישום

של כולם - כל אלה שהגיעו, בתוספת משך אגיוס וסדרי ההגעה

למחנה. גדוד אחד, במסגרת הרגיל, אסא צריף להוציא את הטנקים מהמחסנים, לקבל את

המפקד, החכמים את כל המסמכים, ולהיות מוכן לתנועה. אצלנו רצינו לבחון את

ההצוות שיש לנו למשך זמן שדרוש מקריאת מסלולים עד שתחטיבה תהיה מוכנה ליציאה

לקרב. לקחנו את זה על מידגם של אחד הצגודים של החטיבה.

ה"ר: כדאי לדעת כמה זמן לוקח מהוצאת - -

ת"פ: מהוצאת צי-הקריאה מתחילה קריאת המסלולים ועד אמועד, איתחילת

מוכנה עם כל הצגוד שלם לצאת לקרב.

סיכמו באותו בוקר שאצלנו ממשיכים לאחזק את הגדוד הזה עם

הטנקים, ויותר מאוחר, באותו יום, סוכים שפחזק אותם עד שיעלה גדוד מחטיבה 7, שהיא לא

חטיבה שלנו, גדוד פדיר מחטיבה 7, לרמת-אגרון, ואז נשחרר את אנשי המסלולים

מתרגיל.

דעדה:

סליחה רגע, בסתם לתרגיל הזה. תפוזמה לעשת התרגיל באא
מאג"ם מסבועים? אאם איה זה חלק מבדיקה גיפס של חטיבת
פילואים בכל המסקודים, או זאת פוזמה שלך? זה איה חריב או רגיל? מה הוליד פתאום
את התרגיל הזה?

אח"כ:

אתרגיל הזה איה חלק מתרגילי-אג"ם גיפס שצקבעים בין המסקודים
רבין אג"ם מסבועים, לקראת כל שנת-עבודה. אתרגיל אזה צריך
איה להתקיים, אינו זוכר בדיוק כמה, חדשים לפני המועד שקיימנו אותו, ודחשנו אותו,
כי העברנו את המחנה של החטיבתמחוף אים ממאג"ם קורדני למחנה פילין.

אח"כ:

מעברתם את מה?

אח"כ:

את המחנה של החטיבה ואת המחנכיםמחוף אים, למחנה פילין.
רצינו לקיים את התרגיל לאחר שחטיבה נמצאת כבר במקומה אחדש,
כי לא איה שום טעם לקיים את התרגיל ואחר זה לעבור.

דעדה:

מזל גדול.

אח"כ:

זה שעברנו - זה לא מזל.

דעדה:

לא! לא! זה שחשבתם!

אח"כ:

זה שעברנו - זה איה מחוואם.

דעדה:

זה שחשבתם את התרגיל בגלל זה!

אח"כ:

לפני, המועד אכי מפקדים שיכולנו לקיים את התרגיל לאחר שחטיבת
עברה למקומה אחדש, אחארגנה מחדש במחנכים (אחת בעיה של
אספקת החמושת מבסיס שהיא מחוץ למחנה) רצינו לבדוק את כל המערכת שחד, וצקבע המועד
אזה בצורה די מקרית.

אח"כ:

אאם אמאנסים איה עוד במחנה קורדני?

אח"כ:

לא, לא. אמאנסים איו במקום.

לדעדה:

אמג"ד אמר אג"ם שגיפס איה רכב אזרחי.

דעדה:

זה לא הגדוד אזה.

סד"ן:

זאת לא מסביבה הזאת. זה בשו"ד 13 בכלל. זה גלילי.

חפ"ס:

הוא לא צרוב לנו. אינני יודע על מה הוא דיבר. אין לי שום קשר לצו"א של חטיבת אש"ד.

סד"ן:

עוד שאלה קטנה, כדי שלא לחזור, אלא אם כן אתה תחזור אחר כך בעצמך על הבעיה בהשחכה. אתה אומר שסוכס שתחזיקו את

הגדוד הזה עד שבוא גדוד מחטיבת 7. הגדוד הזה מחטיבת 7 היה מתוכנן להגיע: מחיף עם הסוכים שלו?

חפ"ס:

אני צריך לחזור לאחורנית, כי התחילו להגבר אותנו עוד לפני המועד הזה של הורגיל. ואם להיכנס לכל צו"א הפונדנה מאז והתגבור - אז אני צריך להתחיל מהתחלה. כי זה משתלב בתוך זה.

קריאת של חב"ד הועדה: בודאי! בודאי!

חפ"ד:

אבל היתה רוצה שתגמור בענין אמידע. זה מביא אותך ל-5 באוקטובר. אולי נגמור קודם את מה שתחלה.

חפ"ס:

כן.

סד"ן:

באחלט, בהחלט!

חפ"ס:

ב-6 בחודש.

חפ"ד:

זה מה שאתה מספר עכשיו זה היה ב-2 באוקטובר?

חפ"ס:

כן. אני אחר כך ציינתי את ה-5 בחודש על אירועות שהיו לנו מבילומס-אויב.

חפ"ד:

היפכות היה ב-2 בחודש. ב-5 בחודש - אתה אומר - היה מערך מוגבר עם 760 טנקים, אמערן אקדמי - עם 140 טוללת

אדטילריה. זה היה ב-5 בחודש?

חפ"ס:

ב-6 בחודש, וכמועד הזה אנחנו כבר היינו (ואנחנו - אני מתכוון חבורת הפיקוד של מספרת הפיקוד) ברמת-הגולן, שאני

זקראתי בשבת בבוקר, בשעה 6.30, למטה הכללי, ושם נמסרה במסגרת הפגישה האינפורמציה על אפשרות של תחילת מלחמה באותו יום.

ידין: ב-6.30 זקראתי אז שב-6.30 תחילת הישיבה?

חזמי: ב-6.30 זקראתי.

היו"ר: אבל מהי הגעת לשם?

חזמי: אני אושב, שהדיון היה צריך להיפת ב-6.30. אני אושב, שאני החקירים ב-7 בבוקר, במטה הכללי, שבו בפעם הראשונה, אני לפחות, ידעתי על ידיעה ממשית עם האריך נעם שעה שב-6 בערב באותו יום עשויה לפרוץ מלחמה.

ידין: נקבעה השעה באותה אינפורמציה? נאמר שש?

חזמי: עד כמה שאני זוכר, כן. עד כמה שאני זוכר: כן.

היו"ר: איש לא העלה אפשרות שזה עלול לבוא לפני זה?

חזמי: לא, כבוד לי.

לסקרב: עד אז לא דיברתי על מלחמה?

חזמי: לא, אי אפשר להגיד שלא דיברתי. דיברתי על אפשרות של מלחמה,

בין אחר הציבור את אפיקודי. אבל מסדתי אסבירות שנתנו

לזה ש"א יקרא - היחא נמסכה מאוד.

היו"ר: זאת אומרת, לפי מה שנמסר לך במשך - - -

חזמי: זאת הפעם הראשונה, עד כמה שאני זוכר, שנמסרה ידיעה ממשית

על זה שיש ידיעה שבאותו יום, יום הכיפורים, בשעה 6 תפרוץ

מלחמה.

אני חזרתי לפיקוד ראשלמתי שם - - -

מהי?

ידין:

תופי: אני חושב, שבסביבות 10.

הינ"ר: /אתה חזרה למיפקדה שלך בשעה 10?
ואיפה הייתה המיפקדה שלך?

תופי: היא הייתה באותו זמן במחנה צפ"ח ברמת הגולן.

סדין: אתה חזרה ב-10 מצפ"ח?
תמאצ:

תופי: כן.

הינ"ר: מהי תפסה המיפקדה את המקום הזה?

תופי: כיום שישי.

הינ"ר: איזה מחנה?

סדין: חפ"ק.

הינ"ר: עד אז איפה היה זה אצלכם?

תופי: מבסיס הקבוע שלנו הוא בצרת.

בשעה 12.30 נקראתי שוב למטה הכללי.

שבצול: מבטוח קריאה? ב-12.30 הגיעה הקריאה?

תופי: לא. ב-12.30 לדיון במטה הכללי. תצווא של הדיון היה עוד

פעם סדרי כוונות. ה היה אחרי שניתנה פקודה גיוס כבר.

בין הדיון הראשון והדיון השני ניתנה פקודה גיוס, א רחוק כדי הדיון - - -

סדין: גיוס כל המילואים?

תופי: כן. זה הלך בשלבים. לא בבת-אחת כולם. אני אגע בך אחר

כך. רחוק כדי הדיון, בשעה 2 נפתח האש, ואני הייתי אש

במטה הכללי.

(אחר כך רשמה אג)

ועדת החקירה 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר

אלוף חופי

א.ג.

שכתי בחזרה עם אלוף מרדכי הוד, שהצטרף אלי כיועץ של חיל-אוויר
למוצב הפיקוד שלי.

עכשו, אם לחזור לנושא של ההכנות והכוננות וכו',

ח.לסקוב: הזימון לדיון בשבת בבקר ואחר כך, זה לא היה נהג להודיע

במקום זה הודעות כאלחוט או בטלפון?

אלוף חופי: זה לא היה רק מסירת אינפורמציה, אלא גם בדיקת סידורי הה נות

לבאוס ומצב הכוננות, ז"א זה לא היה רק כדי להגיד לי שבשש

עומדת לפרוץ מלחמה, אלא היה דיון אצל הרמטכ"ל על מה קורה בכל אחת מהגזרות

אותו דבר היה גם ב-12.30 - זה לא היה רק מסירת אינפורמציה.

ח.לסקוב: זה לא היה ידוע למישהו במטה הכללי מה קורה בגזרות?

אלוף חופי: מה שאנחנו עשינו היה ידוע למטה הכללי.

י.א.נכנצל: כשאחה אומר: אני רוצה לראות את אלופי הפיקוד. נגיד שהוא אומר

את זה בשעה שבע - כמה זמן לוקח עד שאתה נמצא שם?

אלוף חופי: מהמקום שנמצאתי בו - בנאפה - זה בערך שעה עד שעה ורבע,

זה טיסה של 3/4 שעה ואחר כך נסיעה בתוך העיר משדה-דב עד המסכל.

זה בערך שעה ורבע.

יו"ר אגרנט: אחת אומר שנחת כמה התרעות כחקופה הזאת?

אלוף חופי: אני אחזור לתקופה מוקדמת יותר כדי להסביר ממה חששתי ומה

עשיחי לטובת זה. הבעיה שאני ראיתי אותה ברמת הגולןהיתה בכך

שברוב ימות השנה, כפי שהזכרתי קדם, הצבא הסורי נמצא חרום שאין בינו וביננו

שום מכשול, מכשול טבעי אני מתכוון.

ישיבה ל"ד - בקר

אלוף חופי

א.ג.

החל מהקיץ האחרון או מתחילת הקיץ האחרון, התבסס בו מערך טילים נגד מטוסים, אשר לפי ההערכה שלי יבילו את הסיוע המידי, שאני אוכל לקבל מחיל האויר במקרה של החקפת-פתע.

ח.לסקוב: מתי זה הובהר לך?

אלוף חופי: ברגע שהתחיל להבנות מערך הטילים.

ח.לסקוב: שזה 28 בספטמבר?

אלוף חופי: לא. זה התחיל בתחילת הקיץ. בעקבות התקריות בחרף, שבהן חיל האויר השתתף באפן פעיל מאד. אני לא יודע אם זה חוצאה של התקריות או זה רק תהליך / שקרה באותו זמן; בתחילת הקיץ, אינני זוכר בדיוק את המועד, התחיל להבנות מערך טילים, שהתחיל להבנות מדמשק ודרומה.

ח.לסקוב: מתי הוא הגיע מדמשק ודרומה, שהוא יכול היה... .

אלוף חופי: למעשה, באוגוסטהיה כבר מערך מלא, מבחינה זו שהוא

כיסה את כל קו החזית. למעשה הוא כיסה גם את שטח

הפנים שלנו, את שטח רמת הגולן.

על הבסיס הזה של אפשרות של התקפת-פתע, עשינו שחי

פעולות: פעולה אחת זה להשלים את ההכנות הקרקעיות ברמת הגולן - ואני אסביר

למה הכוונה. הדבר השני זה לקרב את מחסני החרום של ~~האמ"ן~~ ^{חטיבות} הסנקים לקירבת החזית.

במסגרת ההכנות ברמת הגולן, ההכנות הקרקעיות ברמת הגולן,

קבלתי חקציב והשלמנו את התעלה הנגד סנקים שהיתה חפורה בחלקה עוד לפני

שאני באתי לפיקוד. הוספנו שדות מוקשים.

ישיבה ל"ד - בקר

א.ג.

אלוף חופי

כמה היה התקציב הזה?

י.א.נבנצל:

אלוף חופי: כמה מליונים ל"י. אני לא זוכר בדיוק. אנחנו קבלנו באותו מועד כעשרים מליון ל"י, שחלק מזהלתשחיתת הקרקעית וכ-14 מליון לקשר פיזי. זה היה בערך 6 מליון ל"י, לתשחיתת הקרקעית.

האם אוחה העלה שהתחילו לחפור כבר מקדם הפסיקו אוחה אז

י.ידין:

בגלל חוסר תקציב או שיקולים אחרים?

לא ידוע לי מה היתה הסבה. זה נעשה לפני. אין ספק, שגם שיקולים

אלוף חופי:

כספיים בכל מקרה של דרישת תקציב היה להם משקל. אבל, להגיד

במרוק

שחאאא - אני לא יודע.

לא כל הזמן נעשות פעולות לשיפור הביצורים וההכנות.

י.א.נבנצל:

האם היה כאן משהו בולט מיוחד שמסל מפנה?

זה מה שנסייתי להסביר בעקבות החקירות בחרף ובעקבות ההתפתחות

אלוף חופי:

הזאת, שצינחיאוחה בקו הסורי, אני דרשתי ונענו לי מעבר

לתקציב השוטף לאוחה שנה לביצורים, קבלתי אם אינני טועה כ-20 מליון ל"י, ומזה

כ-14 מליון ל"י לקשר קרוי.

מה בדרך כלל התקציב העומד לרשותך לפעולות אלה?

י.א.נבנצל:

לאוחה שנה, אין לי פה ואני יכללהעביר את זה.

אלוף חופי:

אנחנו ב-18 לאפריל הגשנו מסמך למטה הכללי שהנדרון הוא:

פיתוח החשיתת הקרקעית למלחמה הבאה כרמת הגולן. נחנו פה שלש עדיפויות, שיחד

הסתכמו בכ-9 מליון ל"י. בלי הקשר הקרוי שהוא עצמו היה סכום של 14 מליון ל"י

גם לקשר עבודנו וגם לשילוב ישובי רמת הגולן בקשר החח-קרקע.

א.ג.

ועדת החקירה - 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר
אלוף חופי

א.א.נבנצל: אחת מוכן להקריא משפטים ראשוניים של המסמך הזה?

אלוף חופי: מסמך זה, אומר כך: מסמך זה נועד להגדיר ולפרט את התשתית

הקרקעית למלחמה הבאה ברמת הגולן. ההצעה מביאה בחשבון

שלש צורות קרב בסיסיות ברמת הגולן: פעילות בטחון שוטף וימי קרב. (ימי קרב

זה חקריות שאין בהן תנועה אבל יש בהן אש). הגנת רמת הגולן וכיצוע החקפה

שלנו מעבר לקו הסגול.

כלומר, ההכנות היו צריכות לענות לשלש המטרות האלה.

י.א.נבנצל: הנקודה השנייה - הגנת רמת הגולן - אין תוספת בפני מה.

ברור שמפני הסורים, אבל אין תוספת.

אלוף חופי: לא. אנחנו קוראים לזה "תכנית סלע". בסוגריים כתוב כאן

"סלע" והכוונה היא לתכנית ההגנה של רמת הגולן שהיא תכנית

ידועה ומוכרת לנו ולמטה הכללי.

י.ידין: זה בפני מלחמה כוללת.

אלוף חופי: זה בפני מלחמה כוללת.

ח.לסקוב: יש שם חאור איך האויב יחקוף?

אלוף חופי: לא. זה רק הנושא הקרקעי.

ח.לסקוב: בתכנית סלע יש תאור?

אלוף חופי: בתכנית סלע אש עצמה יש דרכי פעולה אפשריות של האויב.

אין לי את זה פה. פה התיחסנו רק לדבר שהיה ידוע ומוכר,

ישיבה ל"ד - בקר
אלוף חופי

כי המלה "סלע" היחה ידועה למטה הכללי ולנו - מה המשמעות שלה.

יו"ר אגרנס: הגנת רמת הגולן - זה כלל נגד מלחמה סוטאליח?

אלוף חופי: כן. היו לנו שלש דרגות של כוננות ברמת הגולן,

דרגה אחת זה שמתגברים אח הפיקוד בכחות סדירים בלבד,

שזה תוספת של סנקים, תיגבור של הכחות שלנו ברמת הגולן נוסף למה שלנו עצמנו

היה ביחידות סנקים סדירות, חסיבה בדרך כלל ותוספת של סוללות ארטילריה מעל

מה שהיה לנו ברמת הגולן.

י.א. נבנצל: בשנים קודמות לא הגישו מסמך דומה באותה תקופה של השנה?

אלוף חופי: אני לא יודע. עשו שם הרבה עבודות לפני שאני באתי לפיקוד.

אני לא החלתי מ-א'. הזכרתי קדם שחלק מהתעלה היה קיים.

חלק מהדרכים נפרצו. היו עליוח נוספות לרמת-הגולן. אני דרשתי פה כספים

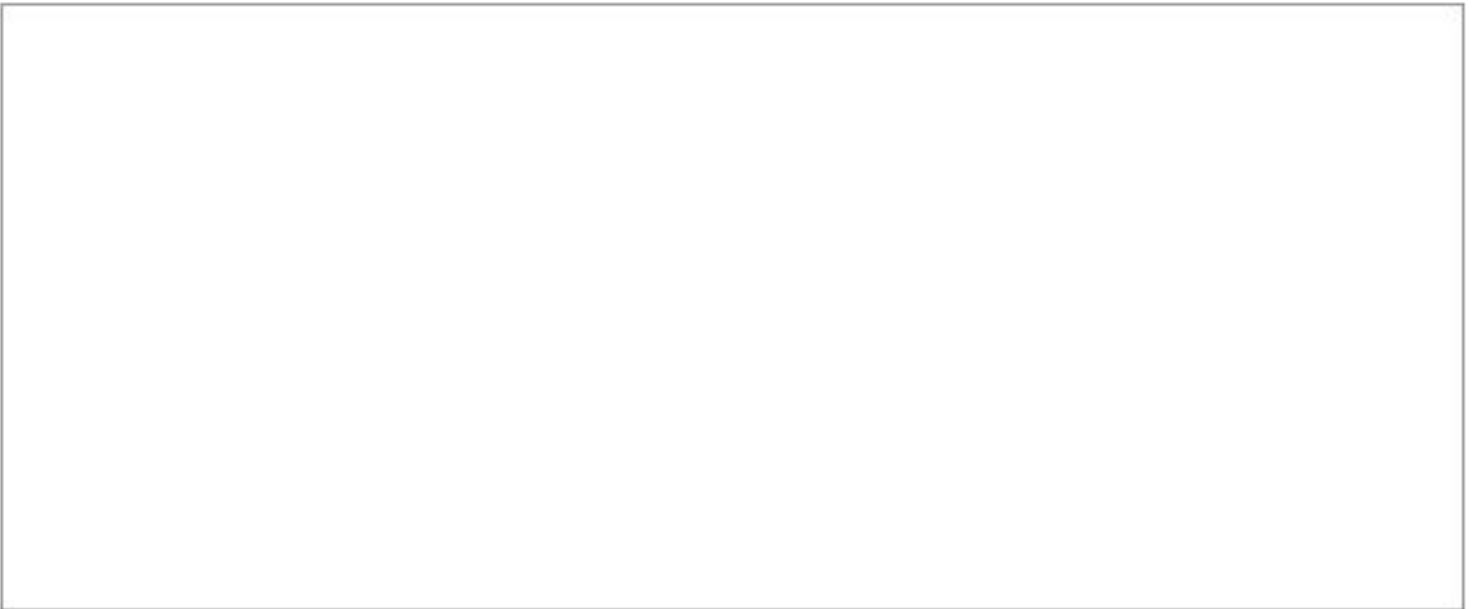
בשביל להוסיף ולהשלים את המערכת שנבנתה לפני שאני באתי לפיקוד.

א.א.
א.ג.

ועדת החקירה - 25.12.73
ישיבה ל"ד - בקר
אלוף חופי

נוסף לזה, תוספת מקלטים במחנות. בתקריות בחרף,
התברר לנו שאינן לנו מספיק מקום במקלטים במחנות הצבאיים ברמת הגולן,
והצענו פה תוספת של מיגון.

י.א. נבנצל: מה אנחנו יכולים ללמוד מכל זה? זה פיתוח שהוא כל הזמן מאב
הולך שם. האם ניחן ללמוד משהו על צפיות או חששות מיוחדים
מעבר של ללמוד לקח? אחרי כל חקירת לומדים לקח ומוצאים משהו בעקבות הלקח
האם זה מצביע על משהו מיוחד?

ועדת החקירה - 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר

אלוף חופי

אלוף חופי :

אני צינתי, במשך כל השנים, מאז מלחמת ששת הימים נעשתה

עבודה ברמת הגולן, עבודה רצופה של כיצורים ברמת הגולן,

גם כיצורים, גם דרכים, גם כבישים, גם העלת נ.ט. גם מערכת קשר קווי. אני ראיתי

את זה כדבר דחוף והזכרתי מה הדברים שהדליקו לי את האור האדום; זה הנושא

שההסתייעות שלנו המידית בחיל-האוויר בגלל מערך הסילים תהיה מוגבלת לפחות

בשלבים הראשונים עד שתהיה אפשרות להתגבר. כי כל חפישת-העולם היתה לפני כן

זה שכה סדיר קטן יחסית וחיל האוויר סדיר וגדול שמהירות התגובה שלו מסייעת

במקרה שאם שקימת הפתעה.

אנחנו, למעשה, את כל העבודות שצינתי, פרט לקשר הקווי,

שזו עבודה גדולה מאד המבוצעת על ידי דאר ישראל, פרט לנושא של הקשר הקווי,

גמרנו את כל מה שתכננו לבצע באוחו קיץ, וזה השלמת העלה ה-נ.ט. פרצנו כ-140 ק"מ

דרכי עפר,

אחרי כן רשמה י.ע.

ועדת החקירה, 25.12.73
ישיבה ל"ד - לפני הצהרים

עד אלוף חופי:

פרצנו כ-140 ק"מ דרכי עפר.
בנינו את שני הגשרים על הירדן,
והוספנו עמדות סנקים שהיו קשורות גם כן בעבודות ציוד מכני הנדסי.

נבנצאל:

עד כמה שאני זוכר הקשר הקרוי הזה בשנת
72 עבר עליו דואר ישראל גם כן חזק.

חופי:

עבור ?

נבנצאל:

כן, חזק.

חופי:

יכול מאד להיות, אבל בהחלט לא היה מושלם.
אם לתת רק דוגמה,

נבנצאל:

מנפ"ל מסרר הדואר רצה להראות לי זאת עוד בשנת
1972.

חופי:

אני לא בטוח, אחרת לא היו משקיעים עוד
50 מליון לירות. היו צריכים להשקיע, בשלב א'

קבלת 14 מליון, לתכנית החלח שנתית. אם להצביע על דבר אחד,

שאלה:

מה הסכום של כל התכנית הזאת ?

חופי:

הקשר ?

שאלה:

לא, כל מה שאתה אמרת.

חופי:

לתשחית הקרקעית אנחנו בקשנו כ-9 מליון לירות.
ולקשר 3-14 מליון לירות, יש גם הבבלה,

ביכולת הבצוע של הדואר. אולי רק לענות על השאלה שלך לגבי הקשר הקרוי.

זו תוספת שקבלנו לאוחה שנה, זה לא היה מתוכנן לאוחה שנת עבודה.

בעקבות הדרישה שלי קבלנו תוספת של 14 מליון לירות.

מוצב החרמון שהיה מוצב יעודי, לא היה אליו

קשר פיזי, כל החקירות הלכה אליו באמצעים מוצפנים אבל באמצעי אלוט

רדיו סלפון.

1862

ועדת החקירה, 25.12.73

ישיבה ל"ד - לפני הצהרים

חופי:

במסגרת התכנית הזו נכלל משם קשר פיזי שהספיקו *
לחבר אותך באופן ארעי ממש ערב המלחמה.

ירי:

בעקבות השאלה הקודמת של הדי"ר נכנצאל, כלומר
אני חושב שעניית על זה, אני גם חושב שתדגיש

את זה, אבל הידוע והתפוררה כאן שאלה, יתכן שלא הבהרת די.

החזכיר הזה שאתה הגשח באפריל, היה ביוזמתך. אני מבין שזה היה משהו

חריג מהתכנית הרגילות במסגרת הכיצורים, מפני שאתה תשעת שאם תפרוץ מלחמה

במערך הכלים הזה, הרי אתה תהיה במצב רע בשלב הראשון. נכון ?

חופי:

בהחלט.

ירי:

אני אומר, זה תקציב נוסף על השנה שאושרה.

חופי:

לא צריך להסביר שהלוא שנת העבודה מתחילה באפריל.

התקציבים * כבר סוכמו לפני כן.

מה שאני בקשתי זה היה מעבר למה שאושר לי בתכנית הרגילה.

את כל העבודות האלה, כפי שאני ציינתי, הספקנו לגמור,

אגרנט:

גאם אתה יכול להגיש לנו מסמך בעניין זה,

ירי:

יש אפשרות לצלם כאן.

חופי:

אני יכול להביא לכם.

ירי:

אני שואל, להשלים את השאלה רק בנקודה אחת

אם אחת תגיד לנו, כי זו הייתה ההחלטות שלנו,

אולי אני טועה, שהשלמת החעלה הנ. טתית הייתה גורם די מכריע בעמידה

אחר כך או אני טועה.

חופי:

אני חושב שמכריע זו מילה מוגזמת, היא סייעה

מאד. בלי הגזמה נאמר - סייעה מאד.

ועדת החקירה, 25.12.73

ישיבה ל"ט - לפני הצהרים

חופי: תעלת הנ"ט סייעה מאד ביהסי הכוחות שעמדנו בה, אני אגיד יותר מזה. כשדברנו בינינו על הצורך בנ"ט ראינו את הצורך במצב מהסוג הזה, למצב שאנו לא בנויים עם כל מערך הכוחות שלנו ברמת הגולן. כי ההערכה שלי הייתה, ולא גסינו אותה פשוט במלחמה, לדאבוננו הרב, זה שאם יש לי את כל הכוחות שצריכים להיות לי בחכנית ההגנה הכוללת, ערכה של התעלה, תעלת הנ"ט הוא הרכה פחות. כלומה אנחנו ראינו את הצורך בתעלה דוקא במצבים בלתי צפויים, שזה לא פקשה-על-הפקב מונע מעבר, אבל זה מקשה על האויב, זה מחייב אותו להקים גשרים, זה מחייב אותו לעבור צוואר בקבוק מסויימים, צוואר מעבר מסויימים ועל ידי זה מזה מקל על הכוח שמגן. אף אחד מאיתנו, גם אני, לא תלינו בזה דברים שאין בזה, שזה תעלה שיכולה למנוע מעבר באופן מוחלט.

לסקוב: היא הייתה מכוסה באש, או רק בתצפיות?

חופי: היא הייתה מכוסה לא בכל אורכה. בתצפית לא לכל ארכה, לאש, כאשר פרסנו אותה הייתה מכוסה באש לכל ארכה. באש טנקים, בארטיילריה ודאי, באש טנקים גם כן. כלומר אנחנו כמגביל לתעלה הזו בנינו את עמדות הטנקים שהשכרתי קודם שהייתה להם שליטה, כלומר נכזו כך שיהיה להם שליטה על התעלה נגד טנקים. הדבר השני שעשינו, הזכרתי זאת קודם,

ידין: הסלה לי רגע בנקודה זאת, היוזמה בענין

הזה הייתה שלך או של המטכ"ל?

חופי: שלי.

ידין: ארחיפות בחקציב גוסף לבצורים.

חופי: אני יכול לציין רק, במקרה דגן, שלא היה לי

קושי במקרה הזה, הרבה פעמים יש קשיים

לקבל חקציב, בהחלט במקרה הזה הדיון היה אצל ראש אג"מ, אצל סגן הרמטכ"ל,

לא היה קושי לשכנע וקבלנו את הכסף ככה, בלי מאמצים גדולים במיוחד לשכנע.

אבל היוזמה בהחלט הייתה יוזמה של הפקוד.

ועדת החקירה, 25.12.73

ישיבה ל"ד - לפני הצהרים

נכנצאל:

אלה היו פעולות שהיו נראות לך דרושות בלי ספק ובצדק, לאור הנסיון ולאור ההערכות של האויב, כדי שחיה בהערכות נכונות ואין לזה קשר עם חשכת שחיה מלחמה או לא, זה אחת צריך לעשות בכל זמן כדי להיות בהערכות נכונה.

חופי:

בהחלט לא. זה לא היה מבוסס על שום מערכה שלי אינני יכול להגיד שהיתה לי הערכה שונה מאשר לאחרים שבקיץ הזה תפרוץ מלחמה. יכול להיות שמה שהשפיע עלי דבר נוסף זה התקריות שהיו לנו בחורף עם הצבא הסורי, דבר שלא היה משנת 70, שהיו התקריות הגדולות דבר שבודאי היה גורם מדוכן אותי להסתפל על הדברים בצורה יותר קיצונית.

לבני המחנות. הפעולה השנייה שעשינו.

אנו קרבנו, לפי דרישה שלי, ולפי אשור המטכל כמובן, קרכנו שלוש חטיבות טנקים לקו החזית. חטיבה אחת הזכרתי אותה קודם, זו חטיבה 179, חטיבת צנטוריון שהמחנה שלה היה על חוף הים במפרץ חיפה, בכורדני. ולמחנה פילון היתה צריכה להכנס חטיבה ממזכנת, חטיבה מספר 4. למחנה פילון צריכה היתה להכנס חטיבה 4. אני דרשתי לעשות שנוי, את חטיבת הטנקים שיש לה עוצמה הרבה יותר גדולה,

שאלה:

מה זה חטיבה 4 ?

חופי:

חטיבה ממזכנת, מספר 4, הטעם הזה, בשביל להסביר, חטיבת טנקים יש בה 111 טנקים, טעם טנקים ברמה הרבה יותר גבוהה, טנקים צנטוריון או שוט קל כפי שאנו קוראים לזה. בחטיבה ממזכנת יש גדוד טנקים אחד רק, 50 טנקים, וזה טנקי שרמן, שיחסית הם ברמה צחותה מאלה שהזכרתי וגם במספר כמובן.

ועדת החקירה, 25.12.73

ישיבה ל"ד - לפני הצהרים

חופי:

ראיתי זאת להגיוני לקרב חסיבת סנקים לקו החזית, כדי לקצר את הזמן מגיוס וממתארגנות לפריסת כוחות ברמה, וזה היה אחד הנושאים שבחנו אותם בתרגיל שהזכרתי קודם. אנחנו הערכנו שמהמחנה החדש אנחנו נוכל לפרוס את החסיבה ברמת הגולן מקריאת מילואים בין 20 - 24 שעות מקריאת המילואים. כשעשינו את התרגיל הגדול היחיד הזה שאוחז ציידנו וזיווגנו היה מוכן לתנועה אחרי 18 שעות מזמן הקריאה, הערכנו שצריך לקחת וניסינו את זה עם סנקים, אנחנו פרצנו דרכים מהמחנות לגשרים ומהגשרים למקומות שונים ברמת הגולן. עשינו נסוי עם שני סוגי סנקים בכל אחד מהצירים והגענו למסקנה שהתנועה צריכה לקחת בין שעתיים לשלוש שעות. עשינו את התרגיל מהגשרים ברמת הגולן. זה כדי לבחון את משך הזמן הדרוש לתנועה עצמה מהמחנות למעלה. ההכנה שלהם במחנה הייתה אחרי 18 שעות. מהמחנה בין שעתיים לשלוש שעות בשכיל לעלות לרמת הגולן ולתפוס את מקומה לפי התכנית. 18 שעות מהקריאה, מיציאת הצפ ועד שהחסיבה מוכנה לתזוזה. בערך ארבע שעות.

לסקוב:

הצו יצא בבקר או בערב ?

חופי:

בערב.

ידין:

ובדיעבד ?

חופי:

בדיעבד זה השתבש, אני אסביר אחר כך.

חסיבה ? הצטיידה על המתסנים שלה, או חלק מזה.

חסיבה שנייה העברנו ממחנה מנסורה, שזה על יד יוקנעס, מטיבה מספר 679,

זו חסיבה חדשה לגמרי. אני מציין את החסיבה שנייה, חסיבה שמספרה 679

חסיבת סנקים, צפטריון, אבל פנטוריון ישן שהמנוע זה מנוע בנזין

ולא מנוע דיזל, ופה המשמעות של תנועה ארוכה היא יותר חמורה.

1866

ועדת החקירה, 25.12.73

ישיבה ל"ד - לפני הצהרים

חופי:

אוחה קרבנו למחנה חדש שהיה בשלבי בנייה
לא היה עדין גמור, ליד מחנה פילון, ושמו
מחנה יפתח. (חשם יפתח ניחן לו, כי אני הייתי ביפתח וזה היה אחד מאזורי
הלחימה של יפתח).

ירי:

מאיפוא קרבתם אוחה?

חופי:

מאזור יקנעם, עוד פעם לקרבת כורזים.

נכנצאל:

מתי כל זה היה?

חופי:

זה היה בקיץ, אני חושב שעד יולי, החילח
אוגוסט גמרנו להעביר אח שתי החטיבות האלה.

חטיבה שלישית, חטיבת סנקים שלישית, חדשה בפיקוד הצפון באותו קיץ הגיעה
אלינו, הייתה צריכה להכנס גם כן למחנה עורפי. היא הייתה צריכה להכנס למחנה
ביקנעם במקום 679, גם פה עשינו שנוי, הוצאנו ממחנה נפתלי שבצוממ
גולני, חטיבה ממוכנת מספר 9. ואח חטיבת הסנקים מספר 164
החדשה, בנינו במקומה בצוממ גולני. כך שנוצר מצב שמצוממ גולני ומזרחה
היו לנו ארבע חטיבות סנקים הסדירות. שלנו שהייתה ברמת הגולן.
אח סדירה ברמת הגולן, 188, פחות גדוד שלה שהוא גדוד מילואים,
שהמחסנים שלו היו ממש ברמה. ושלוש חטיבות מילואים שתיים על יד ראש פינה
והשלישית על ירי צוממ גולני, על יד סב'רה.
בשתי החטיבות הממוכנות, לפי זה היו במחנות ערפיים יותר אחד במחנה כורדני
והשני במחנה על יד יקנעם, מחנה מנסורה.
זה החלק השני.

ירי:

זה דרך אגב כל מערך השריון והממוכן שלכם?

חופי:

כן. זה שתי אוגדות. כל זה היה בקיץ

עוד לפני המלחמה.

זה למעשה כל מערך השריון שלנו שהיה צריך להכנות שהמסמעות שלפ זה שתי אוגדות
משוריינות כל אחת עם שתי חטיבות סנקים וחטיבה ממוכנת, ואני מניתי ארבע
חטיבות סנקים ושתי ממוכנות, זה מתחלק שתיים סנקים ואחת ממוכנות בכל אחת
מהאוגדות. נוסף לזה היה לנו עוד גדוד שריון פיקודי של סנקי שרמן

וערך החקירה, 25.12.73
ישיבה ל"ד - לפני הצהריים

חזפי:
נוסף לזה היה לנו עוד גדוד שריון פיקודי
של סנקי שרמן (גש"פ - גדוד שריון פיקודי)
שהיה יחד עם חטיבה 9 במנסורה, כפקנעם.

ח פ ס ק ח

ישיבה ל"ד - כבוקר

הישיבה התחדשה בשעה 12.25המשך עדותו של אלוף יצחק חופי

אני רוצה לציין עוד דבר אחד שעשינו במסגרת ההכנות,

דבר שקשור לישובי רמת הגולן.

הכנו תכנית לפינוי הנשים והילדים ברמת הגולן. תכנית

זו סוכמה ב-31 במאי 1973, והתכנית הזאת הייתה תכנית שנשארה רק בתחום הפיקוד,

והייתה רק בדיעת הפיקוד עצמו במכוון. לא הורדנו אותה למטה בגלל ההשפעות

השליליות והוויכוחים שהיו מתעוררים מעצם קיום תכנית כזאת. אבל אנחנו לעצמנו

ברקעו והכנו תכנית והיה, ואם יהיה צורך בזה, שנוכל לקצר את החהליך של הפינוי

הזה. גם זה לא היה קשור לשום אירוע מיוחד.

תסלת לי שאני אם אני אספיק אותך פה, עלה על דעת

יריין:

אחד כך, האם כל הדברים האלה היו אמורים קשורים עם

האירועים האלה או לא, כי באפריל-מאי 1973 הייתה תקופת מתיחות גדולה ואז הייתה

הערכה, לפחות של שר הבטחון וראש המטה בניגוד לאמ"ן, שמשו עלול להתרחש.

האם כל הפעילויות האלה היו קשורות בענין זה?

כולל התכנית הזאת?

הי"ר אגרנט:

אני לא חושב שתכנית הזאת הייתה קשורה. אנחנו הוצאנו

חופי:

אותה ב-31 במאי, ואני חושב שהכוננות הזאת היה בינוני.

זה היה באפריל, כפי שנמסר לנו, הייתה אז התייעצות

הי"ר אגרנט:

עם ראש הממשלה ואז היא דרשה - דובר אז על זה שזריך

לעשות איזו תכנית כזאת, ולעשות הכנות בקשר לביצורים להגנה על הישובים בעיקר.

איני זוכר אם דובר על פינוי נשים וילדים.

ישיבה ל"ד - בבוקר

אלוף יצחק חופי:

לגבי הגנה על הישובים באפריל-מאי לא זכור לי, אני

חושב שלא קיבלנו שום פקודה. אם מדובר על תכנית לפינוי הנשים והילדים, לא קיבלנו שום פקודה כזאת להכנת תכנית לפינוי הנשים והילדים מהישובים, לפי מיטב ידיעתי.

אני לא יודע אם דובר על פינוי דוקא, אלא על הגנת הכיפורים להגנה על הישובים. חיזוק הכיפורים והמיקלטים

היו"ר אגרנט:

ודברים כאלה.

כמה זמן עובר כאשר אתה נותן הוראות עד שתכנית

נבצאל:

כזאת מעוכרת ומסכמים אותה סופית? זה ענין של ימים

או שבועות?

קשה לי לענות לך. אני חושב שזה ענין של שנים-שלושה

חופי:

שבועות, משהו כזה. מדבר על הדבר הספציפי הזה? עד

כמכ שאני זוכר לא קיבלנו שום פקודה בנושא הזה של פינוי הנשים והילדים מרמת הגולן.

התכנית הזאת היתה יוזמת הפיקוד?

היו"ר אגרנט:

כן, התכנית היתה יוזמת הפיקוד, והיא גם נשארה בתחום

חופי:

הפיקוד כלבד. זו תכנית שעשינו אותה לעצמנו, כיוון

שכפי שהסברתי קודם, ^{בגלל} ההשלכות הציבוריות של זה לא רצינו להוריד זאת לישובים, למרות שהיתה בזה איזו שהיא כוונות בישובים לפינוי, אבל העדפנו במקרה הזה לא לפגוע במוראל הישובים, כאשר דבר זה לא נחוצ, והכנו את זה לתכנית למקרה שבאמת יהיה צורך בכך.

האם הנסיון עם התקריות בחורף היה לו חלק בכל היוזמה
הזאת?

נבנאל:

אנחנו לבני התקריות בחורף לא הגענו למסקנה שבתקריות
אש בלבד יש איזו שהיא סיבה להוציא את הנשים ואת הילדים

חופי:

כי הישועות מבחינת המיקלטיט ומכחינת היכולת להמציא תחת אש איזו מכוסים. כך שזה
לא היה פועל יוצא ישיר של התקריות. אחת מתכוון, רב אלוף ירון, לכוננות כחול-לבן,
מה שנקרא אצלנו? נדמה לי שאין לי פה את המסמך כדי לראות מתי הוכרזה הכוננות
הזאת.

מצב ג'?

לסקוב:

לא, זו כוננות שהיחה בקיץ, בתחילת הקיץ הזה.

חופי:

הישיבה במטכ"ל עם ראש הממשלה בענין הכחול-לבן זה היה
ב-9 במאי. זה היה יום הישיבה, אולי הפעילות היחה

ירון:

אחרי זה.

לי נדמה שבאפריל הוכרזה כוננות כחול-לבן שבוסלה אחר כך
יותר מאוחר בקיץ. על כל פנים, אני לא יודע אם יש לזה

חופי:

משקעות מיוחדת או לא, אבל התשתית הקרקעית כחלל לא היחה קשורה בזה. ב-1 באפריל
הבשנו את זה ועבדנו על זה לפחות חודשיים לפני כן, כי זה היה ממש תכנון הנדסי
בשטח.

ישיבה ל"ד - בבוקר

אלוף יצחק חופי:

אני התכוונתי רק לענין רמת הגולן.

ידין:

יכול להיות שהייתה לזה השפעה, אני לאס זוכר אם

חופי:

זה היה קשור או לא.

מדובר היה על חידוק הביצועים.

ידין:

בדבר אחד אני בטוח, שלא קיבלנו פקודה לעשות תכנית

חופי:

זו.

אולי מותר לי רק לציין עוד נקודה אחת, שהיא גם כן

אחד הדברים שהדאיג אותי בפיקוד, והיא התעוררה אצלי בחקירות שהיו בחורף, והיא:

שאינ לנו בגיזרה הזאת תגא התראה מודיעינית שעומד להתרחש משהו.

זה היה ביום הקרב של ראשית 1973?

לסקוב:

נכון, של סוף 1972. אגחננו ב-1972, אני חושב שזה

חופי:

היה, אם אני לא טועה, ב-29 בנובמבר 1972, בעקבות

הפצח בסיסי מחבלים ליד דמשק, גפתחה אש ארטילריה של הצבא הסורי על כל מרחב

רמת הגולן כולל הישובים, ולנו לא הייתה שום התראה שדבר כזה עומד לקרות. והצירוף

הזה של קירבה בלתי-אמצעית של כוחות גדולים וחוסר התראה גם כן היו אחד הדברים

שהטרידו אותי.

זת היה באותו זמן?

הי"ר אגרנט:

ישיבה ל"ד - בבוקר

אלוף יצחק חופי:

כן. דבר גוסף שהטריד אותי, וזה מיוחד באמת לגיזרה זו של רמת הגולן בהשוואה לגיזרות אחרות של מדינת ישראל, זו קירבה בלתי-אמצעית ליישובים, לאוכלוסייה האזרחית, לא רק זה שקמה ברמת הגולן בעקבות המלחמה, אלא גם לאצבע הגליל וכדומה. אני פעמיים לפחות הבעתי את החששות שלי במסגרת דיונים במטה הכללי, שהסורים למרות היותם הצבא השני בגודלו וכחשיבותו מהצבאות סובבים אותנו, בהשוואה לצבא המצרי, בגלל כל הסיבות שאני פרסתי קודם, הוא הצבא המסוכן ביותר.

כפעם האחרונה שהנושא הזה הועלה על ידי היה בדיון

שהיה ב-24 בספטמבר, עוד לפני שהיו ידיעות קונקרטיות על אפשרות של מלחמה.

זה היה ערב ראש השנה?

ידין:

כן, היה דיון עם שר הבטחון, וזה היה במסגרת של דיון

חופי:

על הערכת מצב לאור הזרז בהתעצמות של מדינות ערב.

אני השתמשתי שוב בהזדמנות זו להעלות את הראייה שלי לגבי הגיזרה הסורית עם כל הנושא של תוסר החראה. וחוסר ההתראה הבתכורה לי מהחזרה שלהם למערך החרום. אנחנו לא ידענו על חזרה שלהם למערך החרום, אלא אני חושב כעבור שבוע ימים כתוצאה מצילום אווירי. ידענו על זה שיש תנועה בחזית, אבל לא ידענו דברים ברורים, אלא רק אחרי שזלמה הגיזרה.

מתי היה הצילום הזה?

היו ר אגרנט:

ב-11 בספטמבר התברר שיש חזרה, למעשה החזרה החחילה

חופי:

כשבוע לפני זה.

אנחנו קיבלנו את זה מהקמ"ן שלך, הוא נתן לנו את זה.

לנדוי:

ישיבה ל"ד - בבוקר

אלוף יצחק חופי:

ידין:

הקמ"ן שלך מסר לנו שב-11 בספטמבר בוצעה גיחת צילום
בה גלינו שהמערך הקדמי תפוס בעוצמה בהרבה יותר גדולה

מזו שהיחה ב-29 באוגוסט.

חופי:

תחילת הפיסח המערך היחה כשבוע לפני זה ולא ידענו
על זה.

"
היו ר אגרנט:
"

ואז החברר שהמערך היה הרבה יותר גדול מהמערך הקודם
שזולם ב-22 באוגוסט?

ידין:

אתה אומף שזה היה בישיבה של המטה עם שר הבטחון?

חופי:

כן, זה הועלה בישיבה עם שר הבטחון.

ידין:

בישיבות מסוג זה, אני לא זוכר, אנחנו ודאי עוד
נקבל את זה, יש פרוטוקולים בדרך-כלל?

חופי:

יש פרוטוקולים.

לנדוי:

הקמ"ן שלך אמר פה שבתחילת ספטמבר, כך אני רשמתי לי,
היו ידיעות מהתצפיות ומסוכנויות האיטוף, שכוחות

נכנסים לקו, אבל לא היה ברור לכם מה זה?

ישיבה ל"ד - בבוקר

אלוף יצחק חופי:

אני אומר, לא היה ברור מה זה, לא היה ברור מה קורה.
אנחנו בשטח ראינו שיש חנועות. הסברתי קודם שאנחנו מהתצפיות שלנו יכולים להבחין
רק בדברים חלקיים, ודאי לא בעומק של 20 ק"מ או 30 ק"מ.

התצפיות רואות לאיזה מרחק בערך?

היו"ר אגרנט:

זה תלוי במסג-האוויר. לפעמים רואים במרחק של 10 - 15
ק"מ ולפעמים בפחות. בכל מקרה אנחנו לא רואים את כל

חופי:

רוחב החזית.

הוא דיבר גם על סוכנויות האיסוף, זה כנראה מהמסד
ואמ"ן עצמו?

לנדוי:

זה מיחידה 254.

ידין:

וגם בתצפיות נמסר על תזוזה של כוחות שלא היתה כל
כך ברורה.

היו"ר אגרנט:

מה היתה התגובה באותה ישיבה, האם אתה זוכר?

ידין:

התגובה של שר הבטחון היתה - היו שלוש ישיבות על
הנושא הכללי, לא הנושא שאני העליתי, וגם לא היה

חופי:

כדיוק הנושא שעליו דנו, והוא בתום אותה ישיבה, וזו היתה הישיבה השניה
לא הסופית, הוא ביקש התייחסות של הרמטכ"ל למה שאני אמרתי. והוא אמר: אחת
מן השתיים: או שאלוף הפיקוד טועה בהערכה שלו ובחשש לפוטנציאל שלו, או תאמרו
לי שהוא טועה. אם הוא לא טועה, מה עושים בענין זה?

ישיבה ל"ד - כבוקר

אלוף יצחק חופי:

ואפשר לומר שהוא, בצורה ציורית, הוא גדלק מהמיפגש הזה לנושא הזה של הגיזרה הסורית. וזה התבטא בשני דברים: בדבר אחד, שהוא ביקש למצוא דרך ליצור מיכשול קרקעי רציני יותר מאשר החעלה של הנ"ט ושדות המוקשים שהיו לנו, כדי שלא נצטרך לחיות באופן קבוע, בגלל התנאים האובייקטיביים, בחשש כזה של אפשרות של התקפת פתע, והדבר השני, שבנדאי ידוע לכם, שערב ראש השנה הוא ביקר בישובי רמת-הגולן, הוא ביקר בקו, עשינו סיוור בקו, והוא החכוון לראות מה האפשרויות להקים מיכשול, ל או למצוא דרך למיכשול קרקעי נוסף יותר רציני. ובסיומו של אותו יום היה מיפגש עם ישובי רמת הגולן, ושם הוא ניסה, כנראה באמצעות המיפגש הזה ובאמצעות העתונות והרדיו להביא לידיעת הסורים שאנחנו יודעים שהם נכנסו למערך חרום ושאנחנו ערים לזה.

אחה אומר באמצעות אמצעי התיקשורת?

היו"ר אברנט:

זו ההערכה שלי, שזו היתה הכוונה שלו. מה שנוגע

חופי:

למיכשול עצמו, כמובן לא הספקנו הרבה לעשות בין

ראש השנה לבין יום כיפור.

אחרי כן רשמה א.ו.

ועדת החקירה - 25.12.73

ישיבה ל"ד - בוקר

- 61 -

א.ו.

אגרנט:

מה אתה אומר עכשיו?

אלוף חופי:אני אומר, בפועל לא חלו שינויים בשטח, לא הספקנו
רציניות

להכין תכנית ולבצע איזשהן עבודות/נוספות בשטח

לאור הביקור שלו. אחת המחשבות הייתה להקים סכרים ולאגור מים, מי שטפונות

שישנס שם, במגמה שהאגמים המלאכותיים האלה או בריכות האגירה, יהיו מכשול

כשלעצמם. והוא הפעיל עד כמה שאניידוע את "מקורות" ואת תה"ל לעשות בריקה לאפשרויות
השונות
אבל כפי שאמרתי זה לא הגיע לכלל מימוש.אגרנט:

הפעיל את תה"ל ומי עוד?

אלוף חופי:

את תה"ל ו"מקורות".

אגרנט:

אבל זה לא הגיע לביצוע.

נכנצאל:

דבר כזה לוקח ימים שנועות או חודשים?

אלוף חופי:

זה חודשים של עבודה. היה ברור גם שאפילו אם זה

יתחיל להיעשות זה לא ייגמר לאדף את מי הגשמים

של החורף הזה. רק עבודת החכנון זה מספר חודשים.

ידין:

אנחנו נקבל עוד את הפרוטוקול של אותה הישיבה

כשיביע שר הבטחון והרמטכ"ל. אתה זוכר מה הייתה

החשובה של הרמטכ"ל לשאלת של שר הבטחון אחת או שתיים? או שאתה לא זוכר?

אלוף חופי:

קשה לי.

ידין:

טוב לא חשוב.

אלוף חופי:

בעקבות זה היה אחר כך דיון גם אצל הרמטכ"ל וגם

אצל חשר והוא דיבר על הנושא של הקמת המכשול.

ידין:

אה, בענין המכשול, בסדר.

לסקוב:

יש לי שלוש שאלות שהן אחת:

(1) באיזה מידה יכלו הסורים במודיעין קרבי לדעת עליך יותר נניח ממה שאתה על ידי מודיעין קרבי יכול לדעת עליהם?

אברנט:

רגע, אולי תיתן לו קודם חשובה על השאלה הזו.

לסקוב:

לא. זה שלוש יחד. השאלה השנייה - אם כשאתה רואה לפניך את המודיעין שהיה לך והצטבר מהצילום של ה-11 לספטמבר עד הצילום האחרון של ה-5 לאוקטובר והתצפיות שהיו לך - האם אי אפשר ^{היה} לזה להסיק מסקנות שהמערך הזה שנמצא לפניך כוונתו לתקוף? האם אי אפשר היה ללכת אחורה לחומר שהפיקוד קיבל לפחות מה-1 לאוקטובר, אותו מברק שאחר כך אמרו שהוא לא שווה שום דבר, ולבוא להגיד, רגע, יש פה משהו? ואם היו לך מגבלות על מודיעין קרבי, איזה היו? האם ~~היה~~ ביקשת להוציא פטרול או לעשות פשיטה לאחד המוצבים הקדמיים או לאחת המפקדות הקדמיות בשכיל להשיג אינפורמציה משכונ?

זה למעשה שאלה אחת של מעבודת המודיעין הקרבי

לאיסוף ולמניעה של מפקדת הפיקוד.

אלוף חופי:

קודם כל לגבי מה הסורים ידעו עלינו -

קשה לי להשיב על זה בצורה מדוייקת כי אני לא יודע

בדיוק מה הם ידעו עלינו, אני יכול להעריך מה הם ידעו עלינו. קודם כל מתצפיות קרקע הם יכלו לדעת עלינו הרבה פחות ממה שאנחנו ידענו עליהם, בגלל אופי הקרקע. אנו יושבים או הקו הקודם הוא בדיוק על קו פרשת מים כשאנו יושבים במקומות הגבוהים, והם כלפי מזרח יושבים במקומות הנמוכים, למוציא שחי חצפיות שהיו להם במקומות יותר גבוהים. אחד בחל-קודא בגזרה הדרומית והשני בחרמון.

ירין:

תל חארה לא?

אלוף חופי:

תל חארה לשטח שלנו לא שווה, זה מרוחק מהגבול.

והאזור השני זה האזור הצפוני יותר של החרמון

שהם ישבו בו.

אלוף חופי:

מכחינת צילומי אוויר הם עשו מדי פעם גיחות,

לא לעומק.

עשו גיחות?

אגרנט:

גיחות צילום, לא לעומק הרמה, ולא בתדירות

אלוף חופי:

במוחה. אני לא יכול להגיד לך כרמק בלי שאני

בודק את זה, מתי היו גיחות, בסמך למועד הזה.

מקור שלישי שיכול להיות להם והיה להם, זה לא

כל כך מודיעין קרבי כבר, אבל זה הדרוזים של רמת הגולן. שפחות או יותר

היו חופשים בחנועה ברמת הגולן.

דיווחו לשני הצדדים.

לסקוב:

דיווחו לשני הצדדים, אבל דיווחו לסורים הרבה.

אלוף חופי:

וכזכור בקיץ האחרון,

היתה תנועת דרוזים?

אגרנט:

היתה תנועת דרוזים ברמת הגולן. מהכפרים דרוזיים.

אלוף חופי:

קאנג' למשל.

לנדוי:

קאנג' היה הרבה לפני זה. היחה רשת שלמה שאנחנו,

אלוף חופי:

מספר

עלו על זה לפני המלחמה, מאפפת חודשים לפני המלחמה,

של תושבי הכפרים הדרוזים שדיווחו לסורים על הפעילות שלנו ברמת הגולן.

משה אני יכול להניח שהם ידעו על המוצבים שלנו. הם יכלו לדעת על מוצב החרמון,

הם עבדו במוצב החרמון, גם במוצב הזה וגם במוצבים האחרים, בחלק מהעבודות.

כך שזה היה מקור נוסף לאינפורמציה לסורים.

ישיבה ל"ד - בוקר

ידין:

האזנה?

אלוף חופי:

האזנה כמובן יכלה להיות, ידענו שיש להם האזנה.

אינני חושב שמההאזנה השוטפת היום-יומית יכלה

להצטייר להם איזשהי תמונה מפני שהפעילות השוטפת לא יכלה להצביע לא על

גודל כוחות לא על סדר כוחות, ובפעילות השוטפת גם השתמשנו באמצעי הקשר

האחרים כמו קשר קווי.

- לגבי אם אפשר היה להעריך שיש פה כוונות התקפיות -

אני יכול לומר שבהחלט היו סימנים יוצאי דופן, אני ציינתי אותם קודם,

המערך הארטיילרי היה גדול מאשר המערך שהיה לנו חקריות בחורף. לפי הידיעה

שלי אי כניסת הדביזיות המשוריינות למערך השני, לקו השני. ואלה בהחלט

היו סיכות לזה שאני התצפתי על זה שהמערך הזה נשנה במהותו, ויחד עם זה

ההערכה במטכ"ל שאני לא יכולתי לשנות, שבמידה שהיחה גם,

לסקוב:

לא יכולת לשנות או לא יכולת לספור?

אלוף חופי:

לא יכולתי לסתור כי זה היה מבוסס על ידיעות

ולא רק על מראה עיניים, שמידת הסבירות של פעולה

אופנסית היא נמוכה ביותר. אני פה רוצה לבעת בנקודה שרב-אלוף ידין התפלא

קודם עליה, לגבי מקורות הידיעות -

אנו, לפיקוד, לא מקבלים, או אין לנו ידיעה

בלתי אמצעית על מקורות הידיעות. אב מקבלים את זה בדרך כלל כאינפורמציה

מעובדת, ולנו לא אומרים מה המקור שממנו נתקבלה הידיעה וכתוצאה מזה

בפיקוד אין יכולת להעריך האם זה מקור כזה שצריך להתייחס אליו יותר כרצינות

פחות כרצינות; בעבר מסר אינפורמציה מדוייקת או שטעה בפעמים קודמות.

זה אחד הדברים שאנו ברמת הפיקוד לא יודעים את זה. אני לא אומר שאם הייתי

שואל, אז גם כן אף פעם לא קיבלתי את המקור המדוייק. אני חושב שבצדק,

לא צריכים לשחף אפילו אותם בדיוק מי הוא האיש שמסר את הידיעה. כלומר, אז יש

לזה הערכה בחוץ הדף שיוצא, הערכה לגבי המהימנות של המקור. גם בכתב וגם בעל פה

זו אינפורמציה שנמסרת.

ישימה ל"ד - בוקר

לסקוב:

מחוך נסיונך כאלוף פיקוד מסוף יוני 1972;

האם אמ"ן, אג"ס, מטכ"ל, נתנו משקל למודיעין

קרבי של הפיקוד כגורם שמגן על הפיקוד נגד הפעשה או מקור שיכול לתת התראה,

או שאתם לצורך התראה על מק שפורה לפניך, אתה צריך לפנות ולקבל משהו

מהמטכ"ל? מה המציאות שבה אתה היית חי?

אלוף חופי:

אני משוכנע שעצם האינפורמציה שנאספת בקו כולל,

כשאני מדבר על הקו אני בהחלט כולל בזה את

צילומי האויר. אני פה עוד פעם רוצה להזכיר שמה שאנחנו ראינו בתצפית, זה לא

היה המערך הזה ולא מספר הסוללת שציינתי. כלומר, המקור האסופי של צילומי

האויר הוא לא מקור בלעדי של הפיקוד שאני מקבל את זה ואני מעביר את זה

למטה הכללי. זה מקור של המטכ"ל שפורד אלי.

לסקוב:

סיוע אויר לצרכי צילום איננו עומד לרשות הפיקוד?

אלוף חופי:

לא. בפירוש לא. יש לנו מטוסים קל לסיוע

עם המגבלות של מטוס קל, ועם זה שהחל מהקיץ

האחרון לא יכולנו לטוס בו בגלל הסיליס. לכן היוזמה והנדנוד במרכאות לבצע

צילום, בהחלט יכול לבוא מהפיקוד וזה קיים עד היום. אני הייתי רוצה

פעמיים ביום צילום.

לנרדי:

אתה יכול להזמין צילום?

אלוף חופי:

לא. רק דרך אמ"ן.

אגרנט:

הצילומים זה מהמטכ"ל?

אלוף חופי:

היוזמה יכולה לבוא מהפיקוד, יכולה לבוא מהמטכ"ל,

ובכל מקרה המודיעין מעביר אותה לאישור של הרמטכ"ל,

והרמטכ"ל מורה את חיל האויר לבצע את הצילום. ברגע שהחומר מחקבל מהצילום,

אותה אינפורמציה שישנה בצילום, הולכת למעשה במקביל למטה הכללי ואלי.

כך שזה לא צינור, זה לא גורם איסוף של הפיקוד עצמו.

ישיבה ל"ד - בוקר

נבנצאל: האם מתוך זה שהיית מודאג מהמצב הכללי אמרת?

פעם לעמיתך ראש אמ"ן - סבירות גבוהה, סבירות

נמוכה, מכל מקום זה פיפטי פיפטי, או שחיה או שלא תהיה התקפה?

אלוף חופי: אני נדנדתי בדבר אחד במשך כל השנה האחרונה וזה

למצוא דרך שתהיה לנו התראה שמשו הולך להתרחש.

אגרנט: מה אמרת, שדרשת?

אלוף חופי: אני דרשתי במשך כל השנה להגיע לשיטה זו או אחרת.

לסקוב: פטרול עשיתם?

בדרך שבה נקבל התראה לא על מה שנעשה בחזית אלא על

כוונות; או על פקודות שיוצאות, דבר שלא היה בידי.

אלוף חופי:

כשאני מדבר על מודיעין קרבי, זה כולל אח כל

האינפורמציה שאחזק מקבל גם ממקורות אחרים.

לסקוב:

אם אתה מסדר אותנו, אתה אומר שלא היתה לך אפשרות לבוא למסקנה שפה עומדים

לחקור?

אני עונה ספציפית לשאלה השלישית שלך:

אלוף חופי:

לא יזמתי וכחוצאה מזה לא עשינו,

לא יזמת מה?

אגרנט:

לא יזמתי הבאת שבוי לזאת אומרת לבצע פעולה מעבר

אלוף חופי:

לגבול במגמה להביא שבוי ולהוציא ממנו אינפורמציה.

זה עובדה. אני יכול להסביר לך למה - היו לנו מקורות על פני השטח של 154

154, זה גם כן לא גורם איסוף של הפיקוד. אבל האינפורמציה הזו

במישרין מהמשרד של 154 במרחב הפיקוד מוזרמת במקביל למטה הכללי ולפיקוד.

בכל אופן זה יוזמה לא יזמתי ולא עשינו נסיון להביא שבוי.

ידין:

בהמשך השאלות של רב-אלוף לסקנב, שאלה צרדית בעצם:
אתה אישית הכרת א לא רק את ראש הענף 5 אלא את

ראש המדור הצבאי בענף 5?

אלוף חופי:

לא.

לא היה לך מבע אחם?

אלוף חופי:

היה מדי פעם בדיונים, בהערכות מצב. אבלמגע ממשי
יום-יומי לא היה לי.

אלוף חופי:

היו דיונים, זה במסכ"ל?

אגרנט:

היו מדי פעם דיונים של הערכות מצב או כלליות

אלוף חופי:

עונתיות או ספציפיות לאור ארועים מסויימים. אלן

היו המבעים הישירים שהיו לי עם ראש ענף 5. בדרך כלל המבעים היו או עם ראש אמ"ן
או עם ראש ענף מחקר חת-אלוף שלו.

נבנצאל:

בהמשך לשאלה זו של ידין יכולת בדיונים כאלה להתרשם

שלא כולם שותפים באותה מידה לדעה הזו שהסבירות היא

נמוכה? בכלל להערכה שראש אמ"ן מביע?

אלוף חופי:

מתוך הגורמט האחרים שהשתתפו בדיון?

נבנצאל:

כן. בתוך ההזמנויות האלה שאחה מדבר עליהן.

אלוף חופי:

לא זכור לי, בכל אופן בפורום שאני השתתפתי, שמישהו

הביע דעה שונה. אולי בתוך אמ"ן עצמו. אבל בפורום

שאני השתתפתי לא זכור לי שמישהו הביע דעה הפוכה או דעה שונה לגבי רמת הסבירות.

ידין:

לא במרח?

אלוף חופי:

אם להכנס לנושא הכוננות ערב המלחמה, אני צריך

להמשיך.

ידין:

בודאי.

לנדוי:

שאלתי באה עוד לפני כן, מעין סיכום;
 העדיפות המספרית של הסורים היחה גדולה ~~היא~~
 מאוד גם בסנקים ועוד יותר בארטילריה. נוסף לכך הגורם החדש של הסילים
 שהכביד. במה אחת יכולת לקוות לאזן את העדיפות הזו? באיזה גורמים?

אלוף חופי:

הגורם העיקרי זה גיוס מערך המילואים של הפיקוד.
 אם נאמר מספר: היו לי בקיץ במרחב הפיקוד 650

סנקים.

גיוס מה אתה אומר?

אגרנט:

מערך המילואים של הפיקוד.

אלוף חופי:

כמה סנקים זה?

אגרנט:

יחד עם מה שהיה לי בשירותהסדיר זה 650 סנקים.

אלוף חופי:

מהם סנסוריונים?

לסקוב:

מהם לפחות 150 שרמנים ו-500 סנסוריונים.

אלוף חופי:

הייתי אומר ששה הדבר העיקרי לפי ההערכה שלי,

גיוס מה שעומד לרשות הפיקוד בלבד, בלי חגבור כוחות מחוץ לפיקוד, אלה כוחות
 מספיקים לפי הערכה שלי, וכמובן גיוס, ובמקביל לזה גיוס ארטילריה שזה גם כן
 מספר גדול. אני חושב שהגענו לעשרים גדודי ארטילריה עם מערך המילואים שלנו
 מכל הסוגים.

חופ"ס:

לפי מערכת שלי, שלא נבחנה, אבל זה כוח מספיק, לפי דעתי, ללא צל של ספק. אבל מאחר אמנא שזה לא נבחן, אני אינני יכול להוכיח את זאת. זה כוח מספיק בשביל לעמוד מול התקנת כוללת של הסורים בכל עוצמה שהם כאן יצליחו לרכז, גם אם ההסתהיעות בחיל-האוויר, במקרה זה, תהיה הסתהיעות מוגבלת, לאור הנסיבות.

לנדוי:

פאחה ראית עדיפות של החומר האנושי שלמו דרמה האימון לעומת הצבא הסורי? האם גם זה מובא בחשבון?

חופ"ס:

בהחלט מובא בחשבון. מלבד זה, אני חושב, שאפילו ביחסי-כוחות ~~המסוימים~~ אפילו רגילים בצבאות אחרים, יחס כזה של טנקים בין כוח-מגן וכוח תוקף, גם צבא אחר היה רואה את זה, אפילו בצורה אובייקטיבית מבלי לבחון בדיקת את מהרכב האנושי של שני הצדדים, אני חושב, שזה יחסי-כוחות בהחלט סבירים של כוח-מגן וכוח-תוקף. בלי שום ספק, אני הערכת, וזה התאמת בהחלט במלחמה, ~~שמאגאשיכולת~~ הלחימה של הסודות שלצו עולה על יכולת הלחימה של הסורים.

הינ"ר:

בבקשה, תוכל לאמשיך.

חופ"ס:

למעשה, הפעילות הראשונה של תחילת כוננות מיוחדת ברמת הגולן הייתה ביום הפלת המטוסים או בעקבות הפלת המטוסים ב-13 לחודש, כאשר הייתה מערכת, לפי הנסיון שלנו כמשך השנים עם ~~המטוסים~~ הסורים (וזכרת את זה קודם) שהם עלולים להציב בצורה זאת או אחרת ברמת-הגולן: או בצורה של אש ארטילרית או בצורה של תקיפת אוויר או בצורה של צניחה של איזו שהיא פשיטה על אחד המוצבים. ואנחנו לצורך זה מוגברנו.

הינ"ר:

ארטילריה, פשיטה. ומה הדבר השלישי? אפי"ר?

חופ"ס:

אוויר, ארטילריה ואפשרות של מעולה מוגבלת קרקעית.

אנחנו לצורך הזה תוגברנו בסוללה אחת ארוכת טווח של

175 מ"מ ועוד 2 זבל"מים, 2 נשאים גפיסות עם נשק נגד מטוסים, זה היה תיגבורת הכוח הראשון שלנו ברמת הגולן. הפעילות שהייצו עושים במצבים כאלה היא: סוגרים רמת-הגולן לאזרחים, כדי שבמסרה שתלקח תהיה - זה לא יתפוש מטיילים.

הינ"ר:

את זאת עשיתם?

תופי:

את זאת עשיתי. סגרנו את רמת-הגולן. זאת הייתה פעולה קבועה שאנחנו היינו עושים - - -

היו"ר:

כאמיה חשש למבקרים?

תופי:

למבקרים. כוונתם שלא היה חנוכה של מטיילים.

היו"ר:

ובקשר לאוטובוסים?

תופי:

מתי זה היה?

תופי:

לקראת ה-14 לחודש. ז.א., לאחר תפלת המטוסים, שהייתה

ב-13 בד. לקראת ה-14 בחודש בבוקר הכנסנו את רמת/

הגולן לכוננות, שקראנו לה כוננות-ספינה. ז.א., כוננות בגד פגיעה של ארטילריה

ומטוסים, שזה כלל גם את המוצבים, גם את המחנות שלנו וגם את ישובי רמת-הגולן.

זאת הייתה הפעילות הראשונה שהייתה כרוכה בחיגבור.

היו"ר:

מה נאמר לישובים אז? להיכנס לבונקרים, או מה?

תופי:

כן. לאלו את הילדים בלילה בבונקרים, ולמבוגרים -

להיות מוכנים לכניסה למקלטים. אנחנו, במקרים כאלה, גם

הגבלנו עבודות בקרבת הגבול.

זאת הייתה תקופה ראשונה, ~~אלא~~ אחרי זה הכוננות

הזאת ברטלה. הכוונה שקיבלנו בחיגבור - נשאר במיקור. זה היה, יחסית, מעט: הספילת

של 175 מ"מ וקצת זשק בגד מטוסים.

לקראת ראש השנה, וכיון היתה בעקבות הדין שהיה ב-24

לס שמבר במטה הכללי, שהזכרתי וסיפרתי עליו קודם עם שר הבטחון - - -

היו"ר:

בעקבות הדין הזאת?

תופי:

בעקבות הדין הזאת, ולקראת החגים, שאם, בדרך כלל,

תאריכים קבועים שז"ל גזקט בהם באמצעי בטחון פיוחדיים,

אנחנו הוגברנו ב-26.9 במספקדת גרוד ו-2 פלוגות טנקים מחטיבה 7 ומספקדת גרוד

ועוד סוללה 175 מ"מ, והעמידו בכוננות לחיגבור של רמת הגולן עד 2 גדודי ארטילריה

באיזור המרכז ועוד פלוגת טנקים מביה-הספר לשריון.

פדיון: חסלה לי, 2 פלוגות הטנקים של מסיבת 7 אלף היו עם הטנקים

שלהם או עם הטנקים שלכם?

תנ"פ: אם הצטיידו על הטנקים של גדוד המילואים של מחטיבת

הסד"א שלנו, שהיחה רק כח 2 גדודים סדירים.

היו"ר: מילואים או סדירים?

תנ"פ: כל זה סדירים.

ב-26 לחודש תיגברנו את הקו ב-2 פלוגות טנקים באשדוד

להיערכות שאיחה לפני זה, מחוץ מסיבת 188.

היו"ר: 158 ?

תנ"פ: 188. תיגברנו ב-2 פלוגות טנקים; אסרנו עוד הפעם

טנקים כולל בארמון. שגברנו את החרמון למטפילים,

לאזרחים.

פדיון: לאזרחים מהחוף?

תנ"פ: לא לחושבי רמת הגולן, אלא לאזרחים מהחוף.

פדיון: אני קראתי, לא קיבלתי עדויות עדיין, שבתוך קיבוצים של

רמת הגולן היו באותו יום, למשל בגזון, ואינני זוכר

מה, היו אז שם מטפילים.

תנ"פ: אינני יודע.

התאמת

פדיון: אז יכול להיות שזה מהו אחד. טוב. היו בסיוור לחרמון

באותו יום.

תנ"פ: באיזה יום?

פדיון: בסוף הכיפורים!

חזפי: זה עוד לא יום הכיפורים? זאת עוד ראש-חשנה.

ידין: הן, סליחה!

היו"ר: ב-26 בספטמבר.

ידין: כן, כן. אני מבקש סליחה.

לנדויס: זה ערב ראש-חשנה.

ידין: נכון, נכון. אני מבקש סליחה.

לנדויס: זה יום רביעי?

חזפי: יום חמישי.

זה ערב ראש חשנה. עד כמה שאני זוכר.

היו"ר: גם אני חושב כן.

חזפי:

ב-1 לחודש היה תרגיל אגיוס, שהזכרת אותך קודם, ולפני

זה - ב-30 לחודש - בדקנו את עצמנו פעם נוספת לגבי השלמת מיקוש במקומות שנראו לנו שזה לא סגור מספיק והשלמה או תוספת של העלה ג.ס. בעומק, באיזור של חל-זוהר (חל-פאריס). ופה, במאמר מוסגר, הספקנו להוסיף שדה-מוקשים כל צדדים שהיו פתוחים, שלא היו סגורים מספיק, ועוד שדה-מוקשים, שבסופו של דבר, עזר לנו הרבה מאוד על-יד העלה הנ.ס., באיזור פיתוח קוניטרטה.

ידין: זה נקרא בח"ש של חטיבת 7?

היו"ר: מה היא שם?

חזפי: תוספנו שם שדה-מוקשים, שנראו חיה לנו שהוא מסך שם.

הי"ד:

קונסיסטרה?

חומ"ס:

באיזור קונסיסטרה. כן. אנהנו למועד הזה - - -

הי"ד:

אנהנו עדיין ב-26 לתודשי

חומ"ס:

אצאצא עד א-1 באוקטובר ה"ה זה גודל הכוחות שעמדו
לרשותנו. אגודת מחסיבה 7 ה"ה תחת פיקוד מחסיבה 188,

בשלב הזה. אלף פחות או יותר הפעולות בוצעו על ידינו בפרק הזמן הזה.

אולי עוד להשלים דבר אחד. אנהנו בקיץ האחרון ביצענו

ריענון של כל התכנית שלנו - גם תכנית ההגנה וגם תכנית החקפה.

הי"ד:

באיזה קיץ? בקיץ 1973?

חומ"ס:

בקיץ 1973. בדקנו מחדש את התכנית, עידכנו אותן,

שינינו כל מיני דברים בתכנית, הודדנו את התפקוד

האלו לאוגדת שכפופות לנו, להתייבשת שכפופות לנו; וסמוך ממש למלחמה, תוך ניצול

הרגיל הגיוס - - -

הי"ד:

למי הורדתם את זה?

חומ"ס:

לכל התיירות שנוגעות בדבר. בתוך הרגיל הגיוס,

בשחמסיבה 179 היא חלק מאגדה 36 זו האגדה של רפול.

רפול ניצל את הרגיל הזה וריענון התכנית כולל סיוור בשטח. אני מדבר על תכנית

ההגנה במקרה הזה. זמן לא רב לפני המלחמה, שני מפקדי מחסיבות מאגדה של רפול

אוחלפו, והוא ניצל את הימים אלה - - -

הי"ד:

מהי? זמן לא רב?

חומ"ס:

זמן לא רב לפני המלחמה אוחלף מח"ט 179 והוא חלף מח"ט

679, וכתוצאה מזה מפקד האגדה עשה ריענון תוזר עם

מפקדים אחרים, כולל סיוור בשטח.

בתקופה שבין א-1 ל-5 באוקטובר - - -

הי"ד:

מה אתה אומר?

ה'פ"ט: כ"ן ה-5 באוקטובר אנחנו קבענו שבחגים בכל המפקדות שבמרחב הפיקוד יהיו חורגים אחד משלושת המפקדים העיקריים בכל מפקדה, שזה או המפקד או סגנו או קצין א"מ.

ש'כנ"ל: וכלי זה מה היה הסדר? ללא קבעתם את זה?

ה'פ"ט: בדרך כלל, יש במפקדה מספר פוזיציונרים שמשמשים מפקדים חורגים, וזה לאו דוקא המפקד או סגנו. זה יכול להיפתח מקצינים אחרים באותה מפקדה. זה הלוי ברמת. בפיקוד זה, בדרך כלל, סגן-אלוף, במפקדה חטיבה - זה רב-סרן, במפקדה אנגרה - זה או סגן האלוף או רב-סרן ולא דוקא המפקד או סגנו. יותר ג'פון, בדרך כלל, המפקד וסגנו לא עושים את החורגיות האלו. וכאשר יש מצב כוונות - זאת לא תופעה מיוחדת במינה, אבל זה אחד הדברים שעשינו.

ב-1 בחודש ח'גברו אותנו בגדוד אקטילריה סדין צוסף ג

גדוד 405 - 155 מ"מ.

ה'פ"ר: איזה מספר?

405. ה'פ"ט:

ב-2 פלוגות נוספות מחטיבה 7.

ה'פ"ר: זה טובים?

ה'פ"ט: טובים. כן. 2-פ פלוגות נוספות של חיל-הנדסה, כדי

לאשלים את אותן עבודות המיקוש, שאזכרתי קודם, שדצינו

להשלים. והעמסון בכוננות עברנו - במרכז ובדרום - עוד שני גדודי טובים, עוד

שני גדודי ארטילריה, שהידה של "עברית כפי שזה נקרא, (זה שם מקורי) שאלו הן רקטות

240 מ"מ.

במועד הקה היו לנו, אם אני מסכם את מה, אנחנו ח'גברנו

ב - - - -

ה'פ"ר: לקראת ה-5 באוקטובר?

ה'פ"ט: לקראת ה-5 באוקטובר. עד ה-5 באוקטובר. היו לנו

1890

אכ"ט

- 80 - 77 -

ועדה החקירה - 25.12 73
מסיבה ל"ד (בבוקר)
חופי

69 טקסים מחטיבה 188.

צ מחטיבה?

חפ"ר:

188, שזו החטיבה הקבועה שלנו ברמה הגולן, ו-44 טקסים מא
מחטיבה 7.

חופי:

(אתריו רשמה - א. ג.)

א.ג.

אלוף חופי

הארטילריה שהזכרתי אותה, שזה נוסף לחמש הסוללות

אָעוד גדוד 155 מ"מ, שתי פלוגות של חיל הנדסה. זה בנוסף למה שהיה לנו בקו עצמו שזה שני גדודי חיל רגלים, אחד זה גדוד 13 בגיזרה הצפונית, שאני מבין שהיה פה מפקד לפני כן, ובגיזרה הדרומית - למעשה היה בקו לפני הכוננות והמשיך להיות בקו שני גדודי חיל רגלים במוצבים, אחד בגיזרה הצפונית שזה גדוד 13 ואחד בגיזרה הדרומית שזה גדוד הנח"ל המוצנח, שזה גדוד 50.

ב-5 לחדש זה היה ערב יום כפור, ערב שבת, הוכרז מצב כוננות ג' ע"י המטה הכללי ואנחנו הוצאנו פקודת כוננות נוספת שהיא כללה בחוכה את הכחות שהיו לנו וכחות נוספית שעמדו להגיע אלינו באותו יום. מה שהיה צריך להגיע אלינו והגיע א ינוערב המלחמה, זה מיפקדת חטיבה 7.

מה קרה אחת?

י. ידין:

אלוף חופי: היא הגיעה לרמת הגולן ביום ששי. אני אומר, הפקודה שלנו כללה כבר את הכחות שעמדו. הוצאנו אותה לפני שיתרת הכחות הגיעו, אבל היא כללה כבר, ולקחה בחשבון את אמצע הכחות שעומדים להגיע אלינו עוד בליל ששי-שבת. עוד גדוד טנקים גדוד מס. 82 גם כן מ-7. בליל חמשי/ששי הם הגיעו כלם. אני מציין איזה כחות הגיעו אלינו; גדוד טנקים מבית-ספר לשריון וגדוד חיל רגלים משורין 75. סך הכל, התיגבור הזה כלל 64 צוותים, כאשר לפני זה הזכרתי היו לחטיבה 7 למעלה 44 צוותים. כלאמר חטיבה 7 לקראת תחילת הקרב היתה עם 108 טנקים. ההצטברות שלהכח של חטיבה 7 עד פרוץ הלחימה היתה 108 טנקים. חטיבה 188 שהיתה פחות גדוד, היתה בת 69 טנקים. כך, שבסך הכל היו לי כרמת הגולן 177 טנקים.

א.א.א.א.א.א.

ועדת החקירה 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר

אלוף חופי

א.ג.

.

זאת בעיה שצצה ואתה אמרת את זה, ה-64 צווחים

י. ידין :

שנוספו לך ביום ששי בערב, למעשה באו ברגע

האחרון על סנקים שהם לא הכירו, לא שלפס? נכון?

אני לא מודע לכך שהיחה בעיה שהיחה כרוכה בזה.

אלוף חופי:

הבעיה היחה אחר כך בגיוס של 179 ולא דוקא של

חסיבה 7.

יש לנו חלונות, כתבו אנשים.

י. ידין:

של אנשי 7 ?

אלוף חופי:

כן, שמצאו סנקים לא....

י. ידין:

זה אמח. לפי דעתי זה לא נובע. זה לא חל על זה.

אלוף חופי:

זה נכון לכל מערך המילואים ואני אסביר את זה

בהמשך הדברים למה זה קרה. אבל, נדמה לי שחסיבה 7 גמרה את ההצטידות שלה באפן מלא. מה שצריך לציין פה, שהסנקים שהיא הצטיידה עליהם, לא היו סנקים שהיא הביאה אותם מלמטה. חסיבת 108/של חסיבה 7 גדוד אחד מהם היו סנקים של על/גדוד המילואים של חסיבת 188 גדוד 39. שני הגדודים האחרים על מחסנים של חסיבה 179.

הנוהל הזה של להצטיד על סנקים שנמצאים במקום,

קיים הרבה זמן בזהל, כדי לא לסטל סנקים מגיזרה לגיזרה מביאים רק את

האנשים והם מקבלים את הסנקים במקום.

ועדת החקירה - 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר

אלוף חופי

א.ג.

י. ידין: אחה אומר שביום 5 לחדש, ז"א ביום ו' הוצאתם מצב כוננות/לכל אמצע היחידות שהיו אצלכם ולא היו אצלכם, כלאמר שהיו מתוכננות להיות אצלכם. נכון? איך תסביר שבולני גרוד אחד לפחות בצהריים נשלח לחפש וגרוד שני עמד להשלח לחופש, אבל חפשו אותו איך שהוא בשעה 2.00?

אלוף חופי: הגנת רמת הגולן, לפי התכנית שלנו, לא היחה מבוססת ולא היחה ממתוכננת להיות מתוגברת בחיל רגלים.

ח. לסקוב: אולי תבהיר?

אלוף חופי: תכנית ההגנה שלנו הכוללת, גם כשהיינו מבייסיס את כ שחי האוגדוח שצינתי קדם, תכנית ההגנה היחה מבוססת על קו המוצבים הקדמי הקיים ועל כח שריון נייד בשטח. לא תכננו, לפי חפישה-עולם שלנו ולא מתוך שיכחה, לתפוש מוצבי חיל רגלי חברמת הגולן ע"י כחות חי"ר נוספים. זאת עובדה ואפשר כמובן להתוכח אם זה נכון היה לעשות את זה או לא.

ח. לסקוב: זה מופיע בתכנית סלע?

אלוף חופי: ה מופיע בתכנית סלע. תכנית סלע שלנו לא כוללת שום חפישה של מוצב נוסף למוצבי בסחון השוטף, להוציא תצפיות נוספות שאנחנו פרשנו בשטח. לכן, הנושא של גולני -

י. ידין: גולני, למעשה, לא היחה תחת פיקוד שלך.

ועדת החקירה 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר

אלוף חופי

א.ג.

אלוף חופי:

קדם כל, הוא לא היה תחת פיקוד שלי. חוץ מגדוד 13.

למרוח שזאת חטיבה צפונית, זה למעשה עתודת מטכ"ל.

גדוד 13 היה בקו. אני, בהמשך כשרציתי לקחת מהחטיבה כחות, היתי צריך לבקש וקבלתי אישורים מהמטה הכללי להעלות כחות מחטיבת גולני אלי.

ח.לסקוב:

המטה הכללי קבע אם 12 יוצא לחפש או לא יוצא לחפש.

אלוף חופי:

אני לא יודע אם הוא קבע, אבל הוא אישר. אגם מבצעים.

כל יציאה של יחידה לחופשה, גם לא במצבי כוננות, של

יחידה סדירה לחפש - מחייבת אישור של אגם מבצעים. גם בימים כתיקנם, כל

יציאה של פלוגה, של גדוד -

י.ידין:

אנחנו קבלנו ידיעה, שחוץ מגדוד 13 שהיה בקו, היו

להם עוד שני גדודים 51 ו-12 וגדוד אחד - נאמר לנו -

יצא לחופשה בשעה 11.00 או משהו והגדוד השני עצרו אותו כאילו בשעה 2.00

כרגע האחרון ולא נתנו לו לרדת.

אלוף חופי:

נכון, אמח.

אשלים את יום הששי הזה ובפרק הזה תהיה חמונה שלמה.

אנחנו בשעה 3.30 ביום הששי הוצאנו הוראה לכוננות לביום של מערך המילואים,

כולל הוראות לביום פומבי, במדה ויצטרך להעשות ביום הכפורים, עם הבעיות

המיוחדות של יום הכפורים. יותר מזה - הוצאנו הוראות שכל המערך הסדיר של

המיפקדות, של מיפקדות המילואים, שזה כולל את המיפקדה ממש ואח הסגל שעוסק

במחסנים, ואח הסגל שעוסק בביום החרום, ישארו במחנות.

לפי מיטב ידיעתי, יכל להיות שיש משהו שאינני יודע.

לפי מיטב ידיעתי, כלהמפקדות, ללא יוצא מהכלל, החל ממפקדי האוגדות, הסגל שלהם

ועדת החקירה - 25.12.73

ישיבה ל"ד - בקר
אלוף חופי

א.ג.

נשאר במחנה והיו בכוננות אלא לגיוס מילואים, החל מיום ששי בערב.
 כך, שכשהורדנו את הפקודה ביום שבת, הסגל היה במלואו וההכנות במקום,
 ההכנות המוקדמות נעשו. זה ביום ששי בערב.

י. ידין: ההוראה הזאת על כוננות של המפקדות המילואים והכנות
 לגיוס מילואים בשבת, כלאמר חכנון כפומבי, זה היה לפי

הוראות מסכ"ל

אלוף חופי: אני חושב, ששאלת שלפי הוראות מסכ"ל. כן.

יו"ר מגרנט: אני מכין שאלה היו הוראות לכוננות לגיוס, אבל לא ממש לגיוס.
 שיהיו מוכנים בכלרגע לגייס אותם.

אחאחאחאחאחא

אלוף חופי: יש לי כאן את הפקודה שלנו. אני בטוח שהיתה לנו גם

הוראה מהמטה הכללי.

בזה גמרתי לגבי ה-5 לחדש.

י. ידין: האם אני יכול להציג שאלה על מנת שיכתוב עליה לפעם הבאה,
 כי היא קצת חריגה ממה שהוא יצטרך לאמר לנו, דהיינו
 יום שבת ואילך. רציתי לשאול אותך שאלה אחת ורצוי שתכתוב. אני רואה לפי
 מה שמסרת לנו, היית ראש מה"ד עד לפני שנה בערך. שנה ומשהו לפני המלחמה.
 היתי רוצה שתיתן לנו חומר מה עשה מה"ד מ-1970 עד 1972 בקשר עם אמון ותורת
 קרב בקשר עם ה"סאגר", כי לנו נמסר מוצג בחוברת גדולה של המודיעין שיצאה
 כבר ב-1970 על ה"סאגר", אז רציתי לדעת אם תוכל להפנות חשומת לבנו מה
 יישם מה"ד - אלא אם יישם - תורת לחימה הקשורה ב"סאגר".

ועדת החקירה - 25.12.73
 ישיבה ל"ד - בקר
 אלוף חופי

א.ג.

אלוף חופי :

אני יכל לענוה לך כבר, אני חושב ששום דבר.

ח.לסקוב:

אולי תגיד מה עשה הפיקוד אחרי יום הקרב של 79 ?

י.יריין:

אנתי מענין מדוע ואיך, עוד נחזור לבעיה הזאת.

יו"ר אברנט:

מתי היה שקבלת הוראה של גיוס מילואים ומי
 נחץ את ההוראה של גיוס מילואים?

אלוף חופי:

קבלנו את ההוראה מהמטה הכללי, מאגם מבצעים
 ביום שבת בסביבה 10.00 בבקר. כ-10.10 קבלנו
 פקודה גיוס. היא לא כללה בשלב ראשון את כל המערך של הפיקוד. היא
 כללה בעיקר את אוגדה 36 שזו האוגדה הקדמית שלנו וזו גם האוגדה
 שהיתה צריכה להערך בהגנה ראשונה ברמת הגולן.

י.יריין:

לא היתה הוראה בינה לבין האוגדה השניה?

אלוף חופי:

זה בא כרצף, אבל/היא כללה רק את האוגדה הראשונה.

י.יריין:

בענין ה"סאגר" אני עוד ארצה לשמוע ממך כישיבה הבאה.

יו"ר אברנט:

אנחנו עוד נשמע את המסך עדותך ביום אחר נחאם אתך.

סיום ישיבת בקר